

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota

Kiadóhivatal:

Arad Nyomdász Vállalat,

Bulev. Regele Ferdinand 4/22.

(József főherceg-ut.)

Sürgöny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre — — 1090 Lei

Fél évre — — 540 Lei

Negyed évre — — 270 Lei

Havonta — — 90 Lei

Hirdetések díjszabás szerint.

EGYES SZÁM ÁRA — 5 Lei

VASÁRNAP — — 6 Lei

Bucurestiben 50 banival több

Harmincöt millió.

Február ötödikén kezdik meg az adókivetéseket. A város közönsége érthető aggodalommal néz az adókivető-bizottságok munkájára, mert úgy érzi, hogy újabb és súlyosabb terheket hoz majd ez a nem sok jót ígérő esztendő is. Az eddigi remények és várakozások csak csalódást hoztak. Ahelyett, hogy a már-már összeroppanó vállalkozások leszedték volna a terheket, ahelyett, hogy a katasztrófális anyagi zavarokkal küzdő ipar és kereskedelem sorsán könnyítettek volna, újabb adókkal sújtották bennünket. Felemelték a globális adót és újabb adóemelések vannak kilátásban. Az adózók teherbíróképességét nagyon próbára tették és hogy ez a türelmes polgárság több terhet nem bír, semmi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy bukások, vagyoni összeomlások, letört egzisztenciák jellemzik az ország gazdasági helyzetét.

Aradon, mint lapunk más helyén megírjuk, harmincöt millió lej adóhátralék mutatkozik, amit az elmúlt esztendőben nem tudtak behajtani. Ennek pedig nem az az oka, mintha az aradi adóbehajtók nem jártak volna el elég lelkiismeretesen, nem igyekeztek volna a teljes erejükkel kiszedni az utolsó filléreket is az adózó polgárok zsebeiből. Azt sem bizonyítja ez a hátralék, hogy a város közönsége nem akarta teljesíteni polgári kötelezettségét. Ez a be nem hajtott harmincöt millió, csupán azt igazolja beszédesen, hogy a leszegényedett polgárság képtelen több adót kiizzadni. Üres zsebünkben a legjobb indulat mellett sem vagyunk képesek pénzt kivenni. Az adótörvények alkotói és az adóemelések propagálói mindezeket nem tudják. Nem érzik azt a mérhetetlen nagy tragédiát, amit az elszegényített polgárság jelent az állam szempontjából. Az éhes államkassza táplálékra vágyik, de ahhoz, hogy táplálékot adjanak neki, hogy teljesen ki tudják elégíteni az államháztartás szükségleteit, fellendülő ipar és kereskedelem, adót fizetni tudó polgárság szükséges. Mindezek pedig hiányzanak Romániában. Lassan, minden a tönk szélére jut és napról-napra fogy azoknak száma, akik bírják a mindig gyarapodó terheket.

Az aradi adókivető-bizottság megkezdi munkáját. Mi tudjuk, hogy ez a bizottság csupán végrehajtó szerve a pénzügyminisztériumnak és alkalmazkodnia kell a kapott utasításokhoz. De éppen az adókivetéseknél adódik mód arra, hogy a bizottság tagjai az igazságosság, a beletás és a méltányosság álláspontjára helyezkedjenek. Vegyék figyelembe a bizottságban ülő urak, hogy nemcsak a polgárság, hanem az állam érdeke is a méltányos adókivetés. Nem szabad, hogy megismétlődjék azok a régen és sokszor hangoztatott panaszok, amelyeket az elkeseredés váltott ki az emberekből. Panaszok, amelyek az adókivetés méltánytalansága ellen szóltak, mert nagyon gyakran megismétlődött az a sajnálatos eset, hogy az adók kivetése nem az adózó polgár vagyoni állapotától, hanem a bizottság szélsőségeitől függött. Ezeknek az állapotoknak kell most megszűnni. Az adókivető-bizottság közzé kell hoznia a hallgatólagos meg az eléje kerülő polgárokat és vegye figyelembe, hogy az újabb megterhelések nem hozhatnak mást, mint új bukásokat, vagyoni összeomlásokat és ismét gyarapodni fog a behajthatatlan milliók száma.

Még mindig csak tárgyalnak a kölcsönről.

A Schröder-bankhoz a Népszövetség garanciájával hajlandó sürgős kölcsönt adni.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Párisból jelentik, hogy a kölcsöntárgyalások még mindig nem fejeződtek be. A Francia Bank kormányzója tegnap repülőgépen Londonba utazott az ottani érdekeltekkel való tárgyalások végett. A kormányzó ma délelőtt visszaérkezett Párisba, ahol tárgyalásokat kezdett a román delegációval és a bankkonzorciummal. A kölcsönt — információink szerint — Amerikában 88-as, Franciaországban és Angliában 90-es árfolyamon fogják kibocsátani. A kölcsön összege aligha lesz több a már korábban megállapított 61 millió dollárnál.

A kormány tegnap két táviratot kapott Popovici pénzügyminisztertől, aki részletesen beszámolt a tárgyalásokról.

A kölcsönről érkezett újabb hírek még mindig ellentmondóak. Popovici Mihály legújabb jelentése szerint még bizonyos kérdések elintézésre várnak. A mai minisztertanácsot feltétlenül megtartják, mert a kölcsöntárgyalásokat a napokban okvetlenül be kell fejezni. A kormány értesülései szerint a Schröder-bankhoz fenntartja ajánlatát a Népszövetség garanciájával adandó kölcsönre és hajlandó azonnal előleget is adni, amennyi a stabilizációra szükséges, még a genfi formalitások elintézése előtt.

Későn este jelenté tudósítónk, hogy a mai minisztertanácsot ismét elhalasztották, ami nagy nyugtalanságot keltett a főváros pénzügyi körében.

Megszavazták a kamarai törvényt.

Eles támadások a parlamentben a liberális párt uralma ellen. — Megszüntetik az iparkamarák kormánybiztosi állását. — Madgearu nagy beszéde a kamarai törvény mellett.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A kamara mai ülésén Popovici kéri a pénzügyminisztert, terjesszen be törvényt, amely illetékmentességet ad az ücséges vidékek parasztjainak a népbankokkal kötött szerződéseknél. Cadare Victor, a nagyváradi jogakadémia tanára a hadsereg ellátásának fontosságára hívja fel a figyelmet. Pitigoiu a globális adók módosítását kéri bizonyos kategóriák számára. Vidrascu a cukorárak leszállítását kívánja, továbbá intézkedést kér az osztrák állatbeviteli vámok ügyében, mert az ottani magas vámok megakadályozzák marhahivitelünket.

A felirati vita.

Ezután a kamara folytatja a felirati vitát. Crisan képviselő kifejti, hogy az erdélyiek már az egyesülés előtt nagy figyelemmel kísérték a román parlament tanácskozásait. Ez az érdeklődés most is megvan, amikor szabad parlament jött létre. A liberálisoknak ebben a vitában elhangzó deklarációja provokáló. A nemzeti-parasztpárt nem gyűlöletet hirdet, hanem jogot és szabadságot. Ma két párt áll egymással szemben, amelyek mentalitása teljesen különböző. Vádolja a liberálisokat, akik gazdaságilag igájuk alá akarják hajtani a tömegeket. Támadja a parazita iparosokat és ezzel kapcsolatban az idegen tőke utjában álló akadályokat. A nemzeti-parasztpárt először a földművelésügy reorganizálását tüzte ki feladatának, mert ez a mezőgazdaság alapja. Foglalkozik a múlt hibás költségvetési politikájával, majd bizalmát fejezi ki a kormány iránt és a javaslatot megszavazza.

Radulescu bírálja az előző kormányokat, amelyek cenzurával és ostromállapottal kormányoztak. Capatineanu szerint a hábo u óta egyedül a nemzeti-parasztpárt az, amely politikai értelemben vett párt. A liberálisok Tancred Constantinescu miatt, gyűlöletessé váltak, mire kijátszották Averescu, mint eszközt a nemzeti-parasztpárt ellen, amelyet a „Prin noi insine” elve alapján akartak távol tartani a hatalomtól. Rámutat a többtermelés fontosságára és a liberálisok iparmonopolizációs tervének megakadályozására. Simian szin-

tén a liberálisokat támadja, dicséri ellenben Iorgat, a nacionalisták igazi képviselőjét. Rascanu szerint a legutóbbi választások megállapították a pártok igazi erőviszonyát és politikai súlyát.

A szenátus ülése.

A szenátus ülésén Madgearu ipar- és kereskedelmi miniszter szólalt fel az iparkamarai törvény vitája során. Kifejti, hogy a javaslat csak bizonyos politikai klubok ellenzésével találkozhat, amelyek a liberálisok érdekeit kívánják szolgálni. A javaslat a komoly érdekképviseletek meghallgatása után készült el, de nem adtak azokra a szervekre, amelyek nem illetékesek. Szükségesnek látja radikálisan reformálni ezt az intézményt, mert az iparkamarák atmoszférája liberális politikával volt feltöltve. A Sfatul Negustoresc terrorral kívánta érvényesíteni a liberálisok óhajait az iparkamarákban. Nem kívánunk egyebet — folytatta a miniszter, — mint felszabadítani az ipar és kereskedelem összes fontos szerveit a liberálisok gyámsága alól. Visszautasítja azt a vádat, hogy a javaslatot meglepetésszerűen hozta a parlament elé, mert megkérdezett valamennyi kamarát és tekintetbe is vette véleményüket. Polemizál az elhangzott kritikákkal és hangsúlyozza, hogy a radikális reform csak fokozatosan valósítható meg. Az igazgatótanácsot ezután nem a politikai pártok fogják ki nevezni. Megszüntetik 49 szinekurát, a kormánybiztosi állásokat, mert a kormány a közpénzkezeléssel takarékoskodni fog. Nagy visszahívások történtek a nyomatványszállításoknál a bucuresti-i kamara pedig egy ingatlan vásárolt Niculescutól 14 millióért, árlejtés kiírása nélkül. Valamikor a kamarák vezetői az ipar és kereskedelem fejlődését szolgálták, a liberális kamarák vezetői azonban többnyire csak saját hasznukat keresték.

A miniszter beszéde után a szenátus általánosságban megszavazza a javaslatot, majd megkezdődik a részletes vita. A második szakaszban elfogadják az a javaslatot, hogy a dunai kikötők számára külön kamarát állítsanak fel. Végül a szenátus kisebb stílári módosítás után a javaslatot részleteiben is megszavazza.

Az új naptár szerint tartják meg a húsvéti ünnepeket.

A görög keleti szinódus határozata szerint március 31-én ünneplik az orthodox húsvétot. — A kormány türelmes lesz a régi naptár szerint ünneplőkhöz. — Kolostorba küldik a szinódus határozata ellen agitáló Gurie metropolitát.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A szinódus tegnapi esti ülésén elhatározta, hogy a húsvéti ünnepeket március 31-én, tehát az új naptár szerint fogják megtartani. A határozat hangsúlyozza, hogy a döntés a legfőbb egyházi hatóság akarata és azokat, akik ennek ellenszegülnek, szigorúan meg fogják büntetni.

Kormánykörök a szinódus határozatával kapcsolatban a következőket állapítják meg:

A szinódus az egyház legfőbb hatósága, a melynek joga van dönteni a legfelsőbb fórumon minden kánonjogi kérdésben, tehát a húsvét megünneplése tekintetében is.

Mégis a kormány kerülni akarván minden agitációt, nem fog kényszeríteni, de nem is fog eltérni senkit, hogy akkor ünneplje meg a húsvétot, amikor akarja.

Az Adeverul, amely ezt a hírt közli, hozzáfűzi, hogy maga a szinódus is türelmes lesz ebben a kérdésben és nem fogja megbüntetni azokat, akik nem ragaszkodnának a döntéshez és májusban ünnepeleik meg a húsvétot. A kormány egyik befolyásos tagja kijelentette az újságíróknak, hogy meggyőződése szerint az egész ortodox világ, a besszarábiai lakossággal együtt aláveti magát a határozatnak és emiatt nem fog zavarokat kelteni. A kormány szerepe a rend fenntartása és meg van győződve arról, hogy a román nép türelmessége vallási kérdésekben sem fog több jogot vindikálni magának, mint amennyi a szinódusnak van.

A Lupta értesülése szerint, amennyiben Gurie metropolita folytatja a szinódus határozata ellen indított agitációját, le fogják mondani és kolostorba küldik.

A horvát emigránsok a Népszövetséghez fordulnak.

A macedon menekültek Zsifkovics diktátort azzal vádolják, hogy részt vett Sándor király meggyilkolásában és meggyalázta Draga királyné hulláját. — Végleg betiltották a horvát parasztpárt lapját.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) A newyorki jelentések arról számolnak be, hogy az amerikai horvátok Pittsburgban nagygyűlést tartottak, amelyen politikai szervezést alakítottak. Felhívták a macedonokat és a montenegrókat, valamint a horvátországi szerbeket, hogy egyesüljenek országaik szabadságáért és az autonómiáért. A felhívás élénk visszhangot keltett az emigránsok körében és elhatározták, hogy beadvánnyal fordulnak ebben a kérdésben a Népszövetséghez.

A genfi jelentések szerint a macedon szabadságmozgalom genfi lapja Zsifkovics tábornok, jugoszláv miniszterelnökről ír és kijelenti, hogy a királygyilkosnak, Draga királyné hullája meggyalázójának elsősorban a legyőzöttek esnek áldozatául. A terror-uralmat fog-

ja megteremteni és csak romok maradnak utána. A lap szerint a diktatura óta 300 letartóztatás történt Horvátországban, amiről a lapok kénytelenek hallgatni. Kijelenti, hogy a nemzeti küzdelem provokálásával a szerbek maguk mondották ki a halálos ítéletet a királyság felett.

Beigrádból jelentik, hogy a Novosty hirdása szerint Pavelics a horvát jogpárt volt képviselője hamis utlevéllel Bécsbe szökött. Pavelics szökését a Neues Wiener Tageblatt cáfolja és kijelenti, hogy a volt képviselő rendes utlevéllel, orvosi gyógykezelés céljából érkezett az orvosi fővárosba. A belügyminiszterium ma végleg betiltotta a Narodni Vait, a horvát parasztpárt hivatalos lapját.

Eltemettek Berger Albertet.

Arad kereskedőtársadalmának egy tekintélyes tagja költözött el az élők sorából.

(Arad, január 25.) Aradváros kereskedőtársadalmának egy általános szeretetben és tiszteletben álló tagja hunyta le tegnap reggel örökre szeméit. Berger Albert, a Guttman és Berger fényűző kereskedő cég megalapítóját ragadta el a halál. Berger Albertet egy esztendővel ezelőtt gyógyíthatatlan betegség, a fehérvérűség támadta meg. Az orvostudomány nem bírta leküzdeni a halálos kórt és a beteg, aki fáradhatatlan akaraterővel és munkakedvvel dolgozott, egy héttel ezelőtt ágyba került. Berger Albert tegnap reggel ötven éves korában, hosszú szenvedés után elhunyt. A köztestületben álló kereskedő egyike volt szakmájában a legképzettebbnek. Több jótékonyintézménynek volt vezető tagja. Az Aradi Kereskedő Testületnek évek óta kereszttul volt pénztárnoka, a zsidó Szent Egyet és az izraelita hitközség előjárósági tagja volt, aki szerényen, de nagy ambícióval munkálkodott a nyomorgók felségítésén.

Temetése ma délután három órakor folyt le nagy részvét mellett. A Bul. Regina Mária 10. számú gyászházából vitték ki a holttestet a zsidó-temetőbe. A koporsót az aradi kereskedőtársadalom minden számottevő tagja kikiértte. A ravatalt koszorúk borították el és a temetőben Vágvölgyi Lajos dr. főrabbi megható beszéde után átadták Berger Albert holttestét az örök nyészetnek.

— Castiglioni Camillóról és Schober rendőrfőnökről vigjátékot írtak. Berlinből jelentik: A Theater am Schiffbauerdamm színházban legközelebb mutatják be Karl Krauss „A legyűrhetetlenek” című vigjátékát, amelyben ismert bécsi személyiségek is szerepelnek, természetesen más név alatt. Többek között megjelenik a színpadon Schober bécsi rendőrfőnök, valamint Castiglioni Camillo, akiket erősen kigunyol. A színpadra vitt bécsi előkelőségek most bírói uton akarják megakadályozni a darab előadását.

TÁRCA.

Jaj a dohányzó nőknek!

(Párisi levél.) Rövidesen hirt adtunk már a párisi vendéglősök harcias mozgalmáról a dohányzó nők ellen. Tudósítónk most bővebben világít rá ennek az akciónak okaira. Nem kell himni, hogy a párisi vendéglősök azért aggódnának, hogy a túlzott nikotínbevetés káros a szép párisi nők egészségének, nem is azért, mintha a cigaretta nem állana jól szájukban. Hanem, mert súlyos, helyrehozhatatlan károkat okoznak nekik azért, hogy idegességük, szórakozottságuk és talán a dohányzási tradíció hiánya miatt nem tudnak helyesen bánni a cigarettáikkal. Már a leggazdagabb luxusvendéglők sem tudják elviselni azokat a károkat, melyeket a dohányzó hölgyek az éttermek finom dumaszt asztalterítői és selyemhuzatu butorai kiegészítésével okoznak. A párisi vendéglősök ezért pár nap előtt gyűlést hívtak össze, amely tisztán csak ezzel a kérdéssel foglalkozott s amelyen kötelező határozatot hoztak mindgyükükre, hogy valahányszor egy hölgyvendég átégeti cigarettájával az asztalterítőt vagy a butorokat és nem hajlandó azt azonnal készpénzben megtéríteni, a vendéglős e határozatra hivatkozva köteles bíróság elé vinni a dolgot.

A gyűlésen egyik vendéglős a másik után állott föl és a legkeserűbb panaszokat hallatta a szépnem dohányzó része ellen. Amíg a nők közül csak itt-ott dohányzott egyik-másik, addig a dolog még tűrhető volt. Károkat okoztak

akkor is, de ezt bele lehetett számítani az üzletmenet rendes kockázata közé. Most azonban majdnem mindenik nő dohányzik és azóta nincs olyan asztalterítő, nincs olyan szerviét, amelyet rövid idejű használat után számos helyen át ne égetnének. A dohányzó asszonyokban nincs meg a dohányzó férfiak fegyelmezettsége. Az étkezésnél legtöbb esetben nem is várnak addig, amíg a desszertet felszolgálik, hanem mindjárt az előétel után rágyujtának. És attól a pillanattól fogva, amint rágyujtottak, állandó veszedelmekben vannak asztalterítők, butorhuzatok és minden átégethető dolog körülöttük. A legtöbb nő tudvalegleg szenvedélyes beszélgető és beszélgetés közben egyszerűen kihullatja a cigarettát kezéi közül.

Ilyenkor előfordul néha, hogy a ruhájukra hull a cigaretta, ami természetesen kevésbé fáj a vendéglősöknek, legtöbb esetben azonban az asztalterítő viselő nyomát a szenvedélyes beszélgetésnek. A párisi vendéglősök panasza szerint azt sem akarják a dohányzó nők tudomásul venni, hogy a hamutartónak mi a rendeltetése. A leégett cigarettát, vagy az új étel szervirozásakor már meggyujtott, de el nem használt cigarettát csak a legritkább esetben teszik a hamutartóba. E helyett valószínűleg szenvedéllyel tesznek égő cigarettadarabokat az asztal szére, ahol az, otthelyezve, rendszeren tovább ég addig, amíg egy kis barna lyukat éget a terítőbe. És ha már egy hölgy tudomásul veszi, hogy hamutartó is van a világon, akkor is egészen asszony módjára visel-

kedik. (Legalább a párisi vendéglősök ezt mondják.)

A hamut a hamutartó irányában, de rendszeren csak mellé és nem a csészébe helyezi el. A cigarettát pedig, ha ráteszik a hamutartóra, akkor is szinte kivétel nélkül mindig az égő felével kifelé helyezi el azt. A hamutartó tudomásul vevő hölgyek azonban a ritka kivételek közé tartoznak. Legtöbbször a fogpiszkálótartóba, vagy valamelyik tányérba, vagy az ecet és olajtartó állványába verik le a cigarettájukról a hamut. Ilyenkor a pincér, hogy udvariasan figyelmeztesse őket, a már az asztalon levő hamutartó mellé rendszeren még odatesz két-három darabot. De minden hiába. A dohányzó hölgyek ezt sem veszik tudomásul.

A helyzet ma már annyira tűrhetatlenné fajult, — állapította meg a gyűlésező párisi vendéglősök elnöke — hogy a védekezést nem lehet tovább halasztani. Ezután tehát a dohányzó hölgyek valahányszor párisi vendéglőkben cigarettájukkal egy asztalterítőt, butorbevonatot, vagy szőnyeget égetnek át, azonnal teljes értékében lesznek kénytelenek megtéríteni az átégetett tárgyakat, vagy pedig följelentést tesznek ellenük.

A párisi nők természetesen a legmélyebb felindulással veszik tudomásul ezeket a vádakat és a maguk részéről szintén kollektív találkozással készülnek válasznak a kevésbé gálans párisi vendéglősök állításai ellen. A szajnai Babel jókedélyű lakossága pedig humoros érdeklődéssel néz a küönös harc további fejleményei elé.

A tavalyinál is súlyosabb adókiivetés előtt

Harcincöt millió lejre rug a tavalyi adóhátralék — Nicolaeu pénzügyigazgató nyilatkozik az adókiivetés módjáról az Aradi Közlönynek. — „Az a törekvésünk, hogy a kiivetések igazságosak legyenek.“

Hol működnek az aradi adókiivető bizottságok.

(Arad, január 25.) Az adókiivető-bizottságok munkájának megindulását városszerte nagy várakozás, sőt bizonyos mértékű izgalom és aggodalom is előzi meg, hiszen mint ismeretes, az idei adókiivetés, alighanem súlyosabb terheket ró majd a polgárság vállára, mint a tavalyi. Már csak az a tény, hogy a szeszadót és a globális adót felemelték, igen nagy teherbőrltet jelent és nem lehet tudni, hogy február 5-ig, amikor is a kiivető-bizottságok munkájukat megkezdik, miféle utasítások érkeznek Bucarestből, amik súlyosbítni fogják a helyzetet.

Már maga az, hogy Aradban eddig a kiivetett adónak mintegy 82 és fél százaléka folyt csak be, vagyis körülbelül 35 millió lejre rug a még be nem fizetett adó összege is óvatosságra és mérséklésre kell, hogy intse az adókiivető-bizottságokat.

Hiszen, ha a tavalyi, kisebb összegű adót sem tudta még befizetni a polgárság, mennyivel nehezebben fogja fizetni az új, nagyobbak ígérkező adót.

amely a „bűnhődő költségvetés“ révén hárul rá, tavaly óta is megrosszabbodott gazdasági viszonyok között.

Munkatársunk felkereste ez ügyvel kapcsolatban Nicolaeu Amilcar aradi pénzügyigazgatót, aki a következőket mondotta:

— Az adókiivetéseknél az a törekvésünk, hogy azok igazságosak legyenek.

— Azt nem lehet úgysem megállapítani, hogy kinek milyen lesz a jövedelme, hanem a tényleges jövedelem alapján fogjuk kiivetni az adót, amiről tudomásunk van. A kisiparosoknál és a kiskereskedőknél, akik nem vezetnek könyvet, az adókiivető-bizottság csak hozzávetőlegesen állapíthatja meg, természetesen méltányosan, az adót, viszont a nagyobb kereskedők és vállalatok adóját az üzleti könyvekben felfektetett jövedelem alapján. Nehéz dolguk lesz az adókiivető-bizottság szakembereinek, ha meg akarják pontosan állapítani valamely nagyobb ipari cég, vagy kereskedő jövedelmét. Én ép ezért

felkérem a kereskedőket és vállalatokat, hogy saját érdekükben pontos könyveket és mérlegeket mutassanak be a bizottságnak, hogy az igazságos munkát végezhessen.

A 10 adókiivető-bizottság közül kettő speciális, 5 kereskedelmi és 3 globális. A bizottságok a következő helyeken működnek: I. sz. speciális-bizottság II. emelet 18. II. számú speciális bizottság I. kapu első ajtó. III. számú kereskedelmi bizottság II. emelet 22. IV. sz. kereskedelmi bizottság II. emelet 25. V. számú kereskedelmi bizottság II. emelet 26. VI. sz. kereskedelmi bizottság II. emelet 28. VII. sz. kereskedelmi bizottság II. emelet 29. VIII. sz. globális bizottság II. emelet 16. IX. számú globális-bizottság II. emelet 19. X. számú globális bizottság II. emelet 20.

Ujabb revolveres merénylettel vádolják Pitinit.

Az elzúllott bányatisztviselő rablási szándékból rálőtt egy aradi mészárosmesterre. A kórházban fekvő öngyilkosjelölt nem akar vallani és kijelentette, hogy meg fog szökni.

(Arad, január 25.) Ma délután szenzációs feljelentés érkezett az aradi államrendőrségre. Mint jelentették, Pitini Albert petroseni bányatisztviselő, aki Aradon rablómerényletet követett el, a Központi szállodában főbelötte magát. Pitinit a kórházban ápolják, ahol a rendőrség kérdéseire nem akar válaszolni. Ma délután egy Schneider János nevű mészáros feljelentést tett a rendőrségen, hogy

Pitini Albert öngyilkossági kísérlete előtt egy nappal, ellene revolveres rablótámadást követett el.

Mint a mészáros elmondotta, Pitinit régen ismeri és a bányatisztviselő egy este bekopogtatott az ablakán; Schneider kinyitotta az ablakot. Pitini beszélgetni kezdett vele, majd előrántott egy revolvvert és rékiáltott:

Két pécskai cigányjósno az aradi ügyészségen.

Gazdag völégényt jósoltak egy pécskai özvegyasszonynak tizenháromezer lejért. — A völégény nem jelentkezett, mire a cigányjósnoket fejjelentette a „becsapott“ menyasszony.

(Arad, január 25.) A hétköznapi unalmasságába némi színt és derüt vegyített ma az ügyészségen két pécskai cigányasszony, akik család címén kerültek az aradi törvénytörvényes palota ridég folyosóira. Maga a család, amit elkövettek, sem egészen mindennapi és ahogy az végbement, szintén érdeklődésre tarthat számot.

Krajcár Józsefné Lakatos Erzsébet és Faragó Sándorné Krpács Mari cserepeket árultak és házalásuk közben betértek özv. Mezeiné Nagy Mari pécskai asszonyhoz. Az özvegy nem akart cserepeket venni, de miután látta, hogy két cigányasszony állított be hozzá, akik alighanem ismerik a jövendölés furfangos mesteriségét, erőt vett rajta a kíváncsiság ördöge:

— Nem veszek én semmit — mondta a két cigányasszonynak — de ha már itt vannak, jósoljanak nekem egy szép és gazdag férjet, meg a leányonak is egyet. Jól megfizetem.

A két cigányasszonyban is felébredt erre

— Pénzt, vagy életet!

Schneider hirtelen elugrott, ebben a pillanatban elsült a revolver, amelynek golyója beleürödött fehérneműs szekrényébe és átlukasztott több fehérneműt. A mészáros segítségért kiáltott, többen odasiettek, de Pitini elmenekült. Schneider azt mondja, hogy azért nem tett eddig feljelentést, mert azt hitte, hogy Pitini megtörtült. De most meghallotta, hogy sok bűncelekményt, sikkasztást követett el. A feljelentés ügyében a rendőrség még ma este ki akarta hallgatni Pitinit, azonban egyetlen kérdésre sem válaszolt.

Az ápolóknak kijelentette, ha módjában lesz, azonnal megszökik a kórházból.

A rendőrség két rendőr állandó őrzetere bizta az elzúllott bányatisztviselőt.

a velük született tehetség, no meg a tisztelt díj is sarkalta őket, részletes vizsgálat alá vették hát az özvegy, meg 18 éves Kati leánya tenyerét és némi hókusz-pókusz után jósolták, hogy özv. Mezeinét, Donáth Lajos pécskai földbirtokos a község legvagyonosabb és legtekintélyesebb férfija fogja elvenni, mivel hát ő is özvegyi sorban busul, a Kati leányzó pedig Kun István fiatal pécskai, vagyonos gazdálkodó fogja a pap elé vinni.

Nagyon megörült a jóslatnak özv. Mezeiné és leánya, kifizettek a két cigányasszonynak a kissé borsos jóslási díjat 13.000 lejt és várták a jövendölés valóraválását, amit holtbizonyosra ígért a két fekete Phytia. Azonban, hogy-hogy nem, sem Donáth, sem Kun nem mutattak semmiféle hajlandóságot arra nézve, hogy Mezeinével és Kattival összekössék életüket örökre, úgy, hogy a naiv lelkek végre is észrevették, hogy be vannak csapva és a jóslás nem ért meg 13.000 lejt. Özv. Mezeiné fel is jelentette ezen az alapon a két cigányasszonyt, kik ilykép ma az aradi ügyészségre kerültek.

Sohasem hagy cserben

a zamatos

KOPROL

csokoládéhashajtó.

Ugy Krajcárné, mint Faragóné erősen hangoztatták ártatlanságukat.

— Nem loptunk tekintetes ügyész ur, csokolom a kezét — mondta Krajcárné — nem gyilkoltunk, az asszony mondta, hogy jósoltunk. Hát mit csináljunk? ... Jósooltunk. Sétét és gazdságot akart. Hát mi jósooltunk olyat.

A két jósnó vallomását mosolyogva vették jegyzőkönyvbe az ügyészségen és átküldték őket Sotirescu vizsgálóbíróhoz, aki holnap dönt majd az ominózus pécskai jóslat ügyében.

Sándor király leszámol a pártokkal.

(London, január 25.) Sándor király a Reuter-iroda belgrádi különtudósítójával folytatott beszélgetésében ezeket mondotta: — Azon voltam, hogy elkerüljem a most választott utat, amely végül is az egyedüli nyitott ut lett.

— A mostani miniszterelnököt Radics maga ajánlotta nekem. Mielőtt a reorganizáció munkája lehetővé teszi, vissza akarom állítani a normális állapotokat, de előbb el kell távolítanom az utból az akadályokat, rendet kell teremtenem otthonomban és le kell számolnom a pártokkal, amelyeknek az volt a főgondja, hogy az egyenetlenkedés magvát hintsék el és ellentéteket szítsanak a népek között, amelyeket valójában egy gondolat és érzés tölt el. A horvátok, szlovének, szerbek őrzik ugyan saiatosságaikat, de valamennyien ugyanazon családhoz tartoznak.

A külpolitikai kapcsolatokat a király nem érintette, hanem így folytatta: Az az óhajom, hogy szerződéseinket hiven betartsuk és elkerüljünk mindent, ami háborúra vezetne, mert ez nemzeti és nemzetközi szerencsétlenség volna. Egyetlen óhajom az, hogy a béke utján haladjunk s rendezzük belső ügyeinket, hogy ily módon kifejleszthessük az ország segélyforrásait s előmozdithassuk a termelést.

— Szenzációs új gyógymód a rákbetegség leküzdésére. Berlinből jelentik: Az Orvostudományi Társulat ülésén Rigaud párisi és Canti londoni egyetemi tanárok ülést tartottak a rákbetegség gyógyításáról és az e tekintetben végzett kutatásairól. Előadták, hogy sikerrel alkalmazták a Rigaud-féle türendszert, amely szerint tizenötötől — harmincmilliméteres rádiumtartalmu vájt tü bocsátanak a rákdaganat szövetébe, amely hat-nyolc napig marad a szövetben. Más rendszerrel plasztikus rádiumtartalmu viaszmaszkot használnak, amit a páciens napokig hord. Ezen eljárás 344 esetből 82-ben sikerrel járt. Canti professzor filmet mutatott be, demonstrálva a normális, egészséges, valamint a rákbeteg szövetek fejlődését és az azokra gyakorolt sugárhatást.

Irodalom és művészet

A tábornok.

(Zilahy Lajos csütörtöki dráma-bemutatója.)

Katonakórház: zsörtölődő, mégis puhaszívű öreg főorvossal, szerelmében mártíromkodó, halkszavú segédorvossal, tiszteletrehabilitáló grófnő-ápolónőknővel — s egy méltóságos maródival: báró Szikszóy tábornokkal, a kemény profilu, talpig katonával. (Akiről minden lágyító, fiát, férjét mentő protekciórímáncokdás elpattan.) — Finom szépségű pesti asszony: Judith. Férjét az első mézesheti nap mellől elhurcolt történelmetanárt jönné szabadságotatni. Egy fiáért könyörgő anyanyers elutasításában rádöbben a tábornok kérlelhetlenségére: nincs pardon! S Judith kétségbeesetten cselhez, trükkhöz folyamodik: ápolónőnek szegődik a kórházba és a tábornok, a reguláris tábornok a betegszobából intézett csapatösszevonások, offenzíva-előkészületek mellől főfigyelt a szép, fiatal Judithra. Új életcéljai támadnak, fresnek érzi a hideg csillagokkal kitett, díszes uniformist — Judithot asszonyául kéri. És Judith bevallja a valót, a trükköt, a férjét, de bevall még valamit: az ő új lelki metamorfózisát is, amelynek érzését csak az első szerelem iránti kötelesség csitítja. A tábornok a nagy sturmból hazadirigálja a férjét — hogy beszéljen a válásról az asszonnyal, de a férj (mindent megtudva), a kíméletli tanár is érezni tud férfias, elszánt szerelemmel és előbb sikertelen merényletet követ el a tábornok ellen, majd meghal inkább, hogy halálának árnyéka öröké a felesége és a tábornok között lebegjen.

1916-os esztendő ég a dráma homlokán. Zilahy Lajos jellegzetes témaköre: a háború, a háború nyomán kialakuló önkéntelenül fakadó szerelmek, s két szerelem között telpelődő asszony. A nagy világégésben Zilahy, mint legtöbbször hallott és a háborút legjobban jellemző jelenségekként fedezte fel a távollétek hosszú intervallumán elszintelenedő első asszonyi szerelmeket, amelyeknek elfakulásával egyenes arányban áll a fejlődő, tudat alól egyszerre diadalmasan kipattanó új szerelem vérpiros színe. A szerelmi törvény Zilahynál az: mindig azt a férfit szeretni, aki ott áll a nő mellett, mert ha a férfi elmegy, az együttélés hiánya lassan kioltja az első szerelem lobogó lángját, hogy végül is csak mint konvenciószerű kötelességérzet álljon egyetlen, de nem is leküzdhetetlen akadályként, a kibontakozó második szerelem útjában.

A komor drámai, a vigjátéki és az effektusaiban hatásos jeleneteket egyaránt szépen megoldó, gondos felkészültséget jelző előadás jegyében zajlott le tegnap este „A tábornok” premierje Aradon. Jóleső, kellemes érzés volt, annyi sok prózai kísérlet után végre egy megfelelően kidolgozott előadás! Judith asszony: B. Kálmán Sári visszavonult szerepének bensőségese, s finom, halk modorban szólaltatta meg a kettős szerelmű asszonyt, Fekete Irén grófnő-ápolónője asszonyiasan megértő alakja talán méltóságteljesen emelkedett is, fiát féltő anya őszinte kitörésében. E. Károly Klári meglepően mélyen emberi, Szepessy Edith üde, friss s tud őszinte hangokat is megpendíteni.

A tábornok vasbaöntött, kemény katonalakjának Jávora Alfréd adott művészi értelembe vett jelentőséget. Néhol az volt a sejtésünk, hogy hajlik az Oroszország cárijának nyers, imperiális gesztusai felé, de ez épenséggel nem mutatkozott az egyéni színekkel kidolgozott figura kibontakozásának rovására, sőt ez az idekölcsönzött nyersesség csak használt a tábornok kimértségének, rideg kéréltettségének aláfestésére. Szendrey Mihály nemes derűvel, pompásan meggyurt főorvos, Horváth László szelid lelkű, egyszerű, közvetlenséggel mintázott segédorvos, Földes Mihály drámai erővel fűtött történelmetanára, Gyöző Alfréd az uniformis mögé bujt családiasságot karakterizáló kapitánya, Balázs István elevenen s helyesen megrajzolt hadnagyocskája, nagyszerűen megkonstruált alakok, egytől-egyig, akik tempóval lendítik előre, a siker felé a darabot. Kovácsy Rudas, Kuns s a többi kisebb szereplő helyükön vannak. (S. P.)

Naturalizált állampolgárok is kaphatnak utlevelet

Nem a sziguranca vezérigazgatósága, hanem a megyei prelekturák vannak felhatalmazva az ilyen utlevelek kiállítására. — Az aradi prefekturára még nem érkezett meg az erről szóló rendelet.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-utódosítójának távirata.) Nemrégiben jelent meg a belügyminiszter rendelete, amelynek értelmében külföldre utazni szándékozó naturalizált állampolgárok utleveleit a sziguranca vezérigazgatósága állítja ki. A sziguranca vezérigazgatósága minden hét szombat délutánjára tüzte ki az utlevél kérvények benyújtásának idejét és

mindjárt az első alkalommal az utlevélké-
rők valóságos rohamot indítottak a sziguranca vezérigazgatóság ellen, úgy, hogy az képtelen volt feladatának megfelelni.

A belügyminiszter erre rábízta a rendeletet adott

Nyomorognak a filmszínészek Berlinben.

Nemcsak a statiszták, hanem a beérkezett sztárok sem tudnak megélni gázsijukból. Mennyit keres egy elismert filmsztár Németországban?

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójától.) Most jelent meg Karl Wolfsohn 1929. évi film-művészeti évkönyve, amely igen érdekes adatokat tartalmaz a német filmiparral. Eszerint az egész német filmipar az elmúlt esztendőben összesen 116 rendezőt foglalkoztatott. Ez a 116 rendező 225 filmet készített, tehát általában nem is egész két film jut egy-egy rendezőre. Hatvankét rendező volt ugyanis, akik egy-egy filmre szerződtek, 24-en rendeztek két-két filmet, egyetlenegy filmrendezőnek engedtetett meg hét filmet rendeznie. Ilyenformán a filmszínészeknek sem valami jól megy a sorsuk Berlinben: a legtöbbje kopial, alig egy páran vannak, akik tényleg keresnek és azoknak a száma sem túlságosan nagy, akik legalább a létminimumot keresik meg.

A 179 névszerint is ismert németországi filmdivák közül Wolfsohn kimutatása szerint 100-an voltak a múlt évben, kiket csak egyetlen szerepben foglalkoztattak, 42 női sztárnak meg kellett elégednie 2-2 szereppel, 21-en léptek fel 2-3 filmben, öt sztár szerepelt négyszer és hatan — a legdivatosabbak — kaptak öt szerződést fejenként. Ennél többször csak az epizód-szereplők szerepeltek, de viszont az ő szerződésük tartama összesen egy-két nap, napi 50-100 márka honoráriummal. Mennyit keres ezeketán az elismert filmsztár Németországban?

Ha a diva nem Asta Nielsen, se Henny Porten, vagy Lya Mara, szóval, ha elismert, de nem világraszóló név, bár a mozilátogatók már ismerik is őt és egész történetét, szóval „neve” van és tud is és ha mondjuk olyan szerencsésje van, hogy két szerződést is kapott és főszerepre szól mind a kettő, akkor szerepenként 5-8000 márka a fejedelmi honorárium, ebből saját magának kell fedeznie a modern társadalmi filmekben a ruháit. Ez a „csekélv” garderobe egy-egy filmmel körülbelül negyvennyit tesz ki, azaz, ha a filmdiva

ki, mely szerint a jövőben a megyei prefekturák állítják ki a naturalizált állampolgárok utlevelét.

Érdeklődünk a vármegyei prefekturán a belügyminiszter új rendelete iránt, ott azonban kijelentették, hogy az még nem érkezett meg Aradra.

Üzleti könyvek,
levélrendezők, dosszié és összes irodalmi cikkek, ügyvédi és egyéb nyomtatványok legolcsóbban
Kerpel Izsónál.

nagyon ügyes a ruhakérdésben és a második szerepére is átalakíttatja ruháit, akkor ha két filmen játszott, megmaradt jövedelme 5-8000 márka... egy évre. Ez havonta erősen számitva 600 márka.

A divának társadalmi kötelességei vannak, a lakása havonta 200 márka, megjelenésekre, kocsi, autóra havonta legalább 200 márkát költ, ruházkodnia is kell és ennie, erre összesen napi 6 márkája marad, míg az egyszerű munkásnak ugyanerre a célra, ha jó a szakmája, 10 márka jut naponta. Természetesen ez a számítás is csak akkor áll meg, ha az ünnepeit művésznő meg nem betegszik, nincs valakije, akit el kell tartania, ilyen esetben viszont úgy illik, hogy társalkodónót és cselédet tartson, hiszen utóvégre ő a művész-társadalom elitjéhez tartozik, szóval abból a napi hat márkából kosztra ugyan nem igen telik több két márkánál. Annyi is csak akkor, ha a művésznő amellett, hogy művésznő, még pénzügyi zseni is.

A férfiak még rosszabbul vannak dotálva és igen sokan élnek abból, ami majd lesz, de még nincs, szóval adósságból. 265 férfisztár közül 49-nek volt a múlt esztendőben két nagy szerepe, 31-nek három és 24-nek négy, a többi 134 egyszer szerepelt. A férfiaknak legalább annyira reprezentálniuk is kell, mint a nőknek és ez sokszor többbe kerül, mint kolleganőiknek.

Mélységesen sötét kérdés, mit csinál ezeketán a tehetséges ifjú sztárjelölt, akinek legfeljebb egy-két kisebb szerepe van kilátása. Miből él? Valószínűleg ő maga sem tudná megmondani. Hollywood az más. Jannings hetenként 9000 dollárt kap, Lillian Gish, Greta Garbo, Gloria Swanson és Bánky Vilma is elérik ezt az összeget hetenként. De ki jut el odáig? Nemcsak tehetség kell hozzá, hanem vas egészség, óriási szorgalom és erős idegek.

TELEFON 70.	ERZSEBET SLAGERMOZGO	TELEFON 70.
Ma d. u. 5, 7 és 9 órákor	Legközelebb:	Jön Premier!
Premier	Dum s világsikerű regénye,	Pola Negri
Greta Garbo és Lars Hanson	Ivan Mosjoukine	Vajda Ernő világsikerű színművében:
Csillagok utja (Isteni nő)	legszebb filmje:	Szerelem vására
Szombaton d. u. 3, vasárnap	„Lángészvagyó-ület”	
d. e. 1/2 és d. u. 3 órákor	Matiné, Sardou regénye: „Fe”ora”	

* Az aradi városi színház heti műsora. Szombaton délután 4 órákor: Iglói diákok (népies és ifjúsági előadás, zónahelyárrakkal.) Este: A tábornok (színmű, C. bérlet.) Vasárnap délután 3 órákor: János vitéz (operett, mérsékelt helyárrakkal.) 6 órákor: A tábornok (színmű, mérsékelt helyárrakkal.) Este 9 órákor: Az utolsó Verebelylány (A. bérlet.) Hétfő: Eltörtött a hegedűm (B. b.) Kedd: A régi nyár (operett, 25. jubilaris előadás, C. bérlet.) Szerda: Lengyelvér (operett, A. bérlet.) Csütörtök: A „Kék madár” világhíres orosz revütársulat vendéglátéka, Juhsnij vezetésével és a Cärevecs (operett, B. bérlet.) Péntek: A „Kék ma-

dár” világhíres orosz revütársulat vendéglátéka, Juhsnij vezetésével és az Obsitos (operett, C. bérlet.) Szombaton délután 4 órákor: A „Kék madár”, orosz revütársulat vendéglátéka, Juhsnij vezetésével és Csuda Mihály szerencsésje (operett, mérsékelt helyárrakkal.) Este: A „Kék madár” orosz revütársulat vendéglátéka, Juhsnij vezetésével és az Obsitos (operett, A. bérlet.) * A tábornok a legszenzációsabb, legizgalmasabb színmű, amely Aradon az utóbbi időkben bemutatásba került. Aradon is hatalmas siker jegyében folyt le a premierje, amit eddig két hatalmas hatalmas ház izez. Minden sze-

Nincs igazgatója az aradi vágóhidnak

Daffu alezredes, a kinevezett igazgató nem jelentkezik szolgálattételre Uj pályázatot irnak ki az állásra.

(Arad, január 25.) Néhány hónappal ezelőtt a földmívelési minisztérium pályázatot hirdetett az aradi vágóhídi igazgatói állásra. Többen megpályázták ezt az állást és vagy három hónappal ezelőtt a minisztérium döntést is hozott a pályázat ügyében, kinevezte Daffu alezredes-katonai állatorvost. A kinevezésről értesítették Aradváros vezetését, amely várta az új vágóhídi igazgató megérkezését. Daffu alezredes meg is érkezett Aradra, ahol megtekintette a vágóhidat, majd

ismét elutazott. Azóta nem jelentkezett szolgálattételre, amiről a város értesítette a minisztériumot.

Most új pályázatot hirdettek, amely február 4-én jár le és általános az érdeklődés. Ki fogja betölteni a tragikus körülmények között elhunyt Alexandrescu igazgató örökét. Hír szerint legnagyobb esélye dr. Ionescu volt aradi főállatorvosnak van, aki a múltkor is benyújtotta pályázatát.

Vallanak a nagyzerindi gyilkosok

Keresztes végrehajtó gyilkosai elmondják a véres éjszaka történetét. — Kihallgatták a meggyilkolt leányát. — „Bátran jöhetsz, a feleségem süket.”

(Arad, január 25.) A nagyzerindi borzalmas gyilkosság ügyében, amelyről legutóbbi számunkban részletesen beszámoltunk, tegnap kísérték a helyszínre Savoia ügyész és dr. Bradean Athanáz megyei főorvos, hogy megtartsák a helyszíni vizsgálatot, illetve megejtsék az áldozat, Keresztes Zakariás végrehajtó holttestének felboncolását. Savoia ügyész kihallgatta a csendőrség őrzetében levő gyilkosok, Balog Jánost. A borzalmas tett elkövetője egészen fiatal ember, mindössze 21 éves és foglalkozására nézve napszámos, Balog János ezuttal is beismerő vallomást tett.

Elmondotta, hogy apjával együtt néhány házzal lakik odébb, mint a meggyilkolt Keresztes Zakariás. Bátyja, Balog Lajos sokat panaszkodott előtte apósára, aki nem akart neki egy 3000 lejről szóló váltót aláírni.

— Később — mondotta Balog János — bátyám megtudta, hogy az öreg Keresztes el akarja adni a házat és ekkor, hogy azt a felesége, illetve a maga számára megmentse a vagyont, el akarta tenni Keresztest láb alól. Sokszor kért rá, hogy öljem meg az öreget, míg végre beleegyeztem. Hétfőben állapítottuk meg a napot.

Ezen az estén bátyám a feleségével nálunk volt.

Körülbelül fél 12-ig. Aztán hazamentek, mivel ők Keresztesnél laktak. Vagy egy jó negyed óra múlva én is elindultam, hogy megöljem Keresztest.

Egy bárdot, meg egy bajonettet vittem magammal.

Az udvarra érve, egy kicsit várakoztam, de mikor láttam, hogy csendes minden, benyitottam Keresztes szobájába, aki aludt.

A bárdot háromszor fejbeszűtöttem, aztán összehánytam a szekrényeket és az iratokat, hogy azt higgyék, rablógyilkosság történt. Az ajtót belülről bezártam és az ablakon át hagytam el a házat. Hazamentem és elrejtettem a bárdot, amit a csendőrség meg is talált.

A gyilkos bátyja, Balog Lajos 24 éves gazklájkodó szintén megismételte beismerő vallomását. Elmondotta, hogy rossz viszonyban élt apósával és a gyilkosság előzményeit ugyanugy adta elő, mint öccse, akit ő bujtott fel a gyilkosságra.

— Megállapodtam öcsémrel — mondotta a többek között, hogy nyáva hagyom a kaput, meg az ajtót.

Tudtam, hogy bátran jöhetsz, a feleségem ugy sem hall semmit, mert süket.

replő kitűnő. Zilahy Lajos háborús, lövészárkos, fedezékes, 1916-ot visszatükröző drámája itt is megtalálta az utat a tetszéshez. Főszereplők: B. Kálmán Sári, Fekete Irén, E. Károly Klári, Szepessy Edith, Szendrey igazgató, Jávor, Horváth, Győző, Földes, Balázs, stb. A kitűnő dráma ma este és holnap délután 6 órakor mérsékelt helyárrakkal kerül színre.

* Az iglói diákok ma délután fél helyárrakkal lévő előadása a régi szép idők legszebb emlékeztetése. Ez a gyönyörű diákooperett mindig közönséget vonzott és ma délután 4 órakor lévő féláru előadása még inkább előmozdítja a repriiz sikerét. A főszerepek az operett-együttes legkitűnőbbjeinek vannak a kezében.

* A János vitéz, az örökszép, gyönyörű muzsikájú operett, vasárnap délután 3 órakor, a műsordarab, mérsékelt helyárrakkal. Fősze-

Amikor az öcsémrel hazatértünk, beküldtem feleségemet apósom szobájába gyulaért. Ezután lefeküdtünk. Hallottam, amikor öcsém bement apósom szobájába. Ekkor én becsuktam a mi szobánk ajtaját és lefeküdtem aludni.

Balog Lajosné Keresztes Eszter, aki egy évvel idősebb mint férje és négy év óta házas, elmondotta, hogy Balognak nem volt semmi vagyona és állandóan rossz viszonyban volt apjával. Magáról a gyilkosságról azonban nem tudott semmi felvilágosítást adni.

A két Balog testvért előreláthatóan holnap szállítják be az aradi ügyészség fogházába.

OROSZORSZÁG

Vladimir Gajdarov — Mary Kid

BEMUTATÓJA MA szombaton

Minden előadásán fel-
lép a világ legjobb

5

zenebohóca

az APOLLOBAN

MATINÉK !!!

SZOMBATON APOLO URANIA

d. u. 3-kor ELOSZAMOK CHARLESTON és KIRALY.

ELSŐRENDŰ LAURA LA FILMMŰSOR PLANTE-val.

VASARNAP A TITOKZATOS CAFFE

d. e. fél 12-kor 6-OS SZAM ELECTRIC

HARRY LIETKE NINA VANNA.

replők: Kertész Mancsi, Dancs Ica, Galetta, Balázs, E. Károly Klári, Győző, Kun, stb.

* Vasárnap este „Az utolsó Verebély-lány”, az idény legutóbbi slágeroperettje szerepel műsoron, amelynek főszerepeiben Viola Margit, Kertész Mancsi, Gaál Piri, Szepessy Edith, Dancs Ica, Galetta, Győző, ifj. Szendrey, Horváth, Kun, Földes, egytől-egyig kitűnők.

* Hétfőn este a slágerek slágere: az Elkötött a hegedűm megy, a remek Zerkovitz-operett. Főszereplők: Viola Margit, Kertész Mancsi, Dancs Ica, Galetta, Balázs, Győző, ifj. Szendrey, Földes, Joanovits.

* Kedden nagyszabású jubileumra készül a színház. A Régi nyár érkezik el a sikere országutján a huszonötödik előadáshoz. A színház igazgatósága ez alkalomra hatalmas ünnepi előadásban adja elő ezt a minden tekintetben pompás operettet.

Rádió

hálózati készülék.

Akkumulátor és anódtelep szükségtelen. Teljesen felszerelve hangosan beszélővel együtt 8500 lejtől

Schillinger Andrei

műszaki nagykereskedés Arad, Nádor-u.

* CSÜTÖRTÖKTŐL az orosz világhíres Kék Madár kabaréegyüttes vendégjátéka, szenzációs!

* A Kőlcsey-egyesület Ady-estéjére nemcsak Aradon, hanem a megyében is, nagy érdeklődést keltett. Borosjenő poéta főorvosa, dr. Balogh Ernő is gazdagítja a keddi előadás műsorát egy Ady emlékének szentelt, szép költeménnyel, amelyet ő maga fog előadni. A Kőlcsey-egyesület erre az alkalomra műsort ad ki, melynek átvételével Sándor Ferenc könyvkereskedésében fentartandó helyeket biztosíthatnak maguknak a Kőlcsey-egyesület tagjai. A keddi esti előadás is ingyenes a Kőlcsey-egyesület tagjainak, akik a fentartott hely biztosításánál a Sándor-üzletben és a Kulturpalotában való belépésnél a tavalyi igazolványukat is használhatják, ha az 1929-re szót még nem kapták meg.

* Csányi Máttyás zeneszerzői estje a Kulturpalotában lesz megtartva vasárnap, február 3-án. A zeneszerző legújabb kompozícióit fogja élvezni az aradi közönség. Stern Rózsi, a virtuóz hegedűművész „hegedű suitjét”, „Román táncok” és „Valse Capricio”-ját fogja játszani. Horváth Mici, Hegedűs Bébi, Bing János, Huszár Károly és Róna Dezső a szerző Heine-, Petőfi- és Ady verseire szerzett dalait fogják interpretálni. Jegyeket Sándor Ferenc könyvkereskedése (Bul. Reg. Maria) árulja.

* Rózsahegyit fizetés nélkül szabadságra küldték. Budapestről jelentik: A kultuszminiszter Rózsahegyit Kálmánt, az ismert nevű művészt február 1-től június 30-ig fizetés nélkül szabadságra küldte a Nemzeti Színháztól.

A magyar fascisták szövetséget ajánlottak fel az osztrák fekete-sárga legitimistáknak.
Scheyer József Bécsben meglátogatta Wolff ezredet.

(Az Aradi Közlöny, bécsi szerkesztőségétől.) A magyar fascisták kicsiny, de harcos csoportja, úgy látszik, új orientációra készül. Scheyer József, akit karácsony táján a budapesti rendőrség egy kalandos puccs-terv miatt letartóztatott, majd szabadlábra helyezett, néhány nap óta Bécsben tartózkodik s tegnap meglátogatta Wolff Gusztáv ezredet, a császárhű fekete-sárga néppárt elnökét.

Scheyer Wolff előtt kifejtette, hogy a magyar fascisták pártja rövidesen átalakul és a „magyar munkások királyság-pártja” nevet veszi fel. Az új alakulást Scheyer szerint az egyik Csekonics gróf és Gratz Gusztáv volt külügyminiszter támogatják.

Scheyer kijelentette, hogy az új párt hálózati együttműködni az osztrák legitimistákkal és szoros együttműködést ajánlott fel a császárhű néppártnak. Wolff ezredes tudomásul vette Scheyer közléseit, kijelentette azonban, hogy az ajánlatra nem tud érdemlegesen válaszolni, mivel az együttműködésre vonatkozólag kizárólag a párt elnöki tanácsa határozhat, ettől eltekintve azonban, nem ismeri az új alakulási és mielőtt az ajánlatot az elnöki tanács elé terjeszti, információkat fog beszerezni. Amint az Aradi Közlöny, bécsi szerkesztősége értesül, Wolff ezredes levelet írt Gratz Gusztávnak és tőle felvilágosításokat kért Scheyer akciójára vonatkozólag.

H I R E K.

— **Mária királyné visszaérkezett Konstantinápolyból.** Bucarestből jelentik: Mária királyné és Ileana hercegnő ma este hat óraker Constantia keresztül visszaérkezett Konstantinápolyból a fővárosba. Konstantinápolyban bizánci képeket és különböző értékű tárgyakat vásároltak, amelyeket a balcic-i palotában helyeznek el.

— **A Jugoszláv királyi pár teát adott a doni kozák kórus tiszteletére.** Belgrádból jelentik: A király és királyné ma nagy tea-estélyt rendezett a kormány tagjai, valamint a diplomaták jelenlétében. A most Belgrádban vendégszereplő doni kozákkórus tiszteletére.

— **Befagyott a Duna.** Budapestről jelentik: A kemény hideg következtében a Duna jége tegnap teljesen beállt.

— **Csak hivatalos nyugta ellenében lehet adót fizetni.** A pénzügyigazgatóság ezúton értesíti Arad és Aradmegye adózóit, hogy csak a pénzügyigazgatóság hivatalos nyugtái ellenében fizessenek ki adót, vagy illetéket és csak az illetékes adóhivatalnál. Bármilyen ideiglenes nyugtát utasítsanak vissza és jelentésük fel az esetet azonnal a pénzügyigazgatóságnál, hogy megtehesse az ügyészségen a megfelelő intézkedéseket.

— **A francia cukorpanama.** Párisból jelentik: A cukorpanamával kapcsolatban megkezdett vizsgálat megállapította, hogy a panama körülbelül három millió frankkal károsította meg az államot.

— **A Jugoszláv minisztériumokban megkezdődött a leépítés.** Belgrádból jelentik: A minisztériumokban megkezdődött a leépítés. Ma az építésügyi minisztériumból a tisztviselők tizenegy százalékát, számszerűen kétszáznyolcvanöt bocsátották el.

— **A spanyol diktátor nagybeteg.** Párisból jelentik: Primo de Rivera állapota aggasztóra fordult.

— **Temesvárott katonáskodott a gyilkos bécsi újságíró.** Budapestről jelentik: Pöfl Oszkár bécsi újságíró, aki a gyilkosság alól való bírósági felmentése után Budapestre érkezett, egy újságíró előtt kijelentette, hogy Magyarországon szándékozik maradni. Pöfl meglehetősen tud magyarul és elmondta, hogy Temesvárott katonáskodott és akkor tanulta meg a magyar nyelvet. A felesége bécsi magyar család sarja és kitűnően tud magyarul.

— **Az első spanyolbeteg Budapesten.** Budapestről jelentik: Ma történt az első spanyol megbetegedés a rendőrfőkapitányságon, ahol az egyik rendőrségi felügyelő rosszul lett hivatalában.

— **Öngyilkos aradi asszony.** Tegnapelőtt este a Closca-ucca 2. számú házban, kis udvari lakásában öngyilkossági szándékból felvágta jobb kezének ütőerét özvegy Rózsa Gáspárné 87 éves aradi asszony. Amikor hozzátartozói rátaláltak, már elvérzett és rövid ideig tartó szenvedés után meghalt.

— **A mai husarak február 15-ikéig maradnak érvényben.** Megemlékeztünk arról, hogy Aradváros vezetősége a husiparosok szindikátusának kérésére próbavágást rendelt el, amelynek eredményeképpen megállapították, hogy nincsen ok a husarak felemelésére. A próbavágás eredményeképpen a tizenötödikén megállapított árak február 15-ikéig maradnak érvényben és addig az ármaximáló bizottság — a husiparosok kérvényével ellentétben — nem tart újabb ülést.

— **Holnap döntenek Boneu exprefektus ügyében.** Nagy érdeklődés előzi meg Boneu Vazul volt prefektus fegyelmi ügyének tárgyalását, amelyet a bíróság holnap délelőttre tűzött ki. Ezúttal érdemben hoznak döntést Boneu Vazul revízió iránti kérvénye ügyében.

— **Munkanélküliek tüntetése Budapesten.** Budapestről jelentik: Tegnap tüntetést rendeztek a magyar főváros munkanélküli tömegei. Ezzel kapcsolatosan Vass József miniszterelnök-helyettes kijelentette, hogy a munkanélküliség az előző évekhez viszonyítva, erősen csökkent és a kormány mindent elkövet a helyzet további enyhítésére.

— **Csukamájolaj helyett élvezetes csemege a józsi, kellemes, poralaku Jemalt.**

Berlinben agyonlőtték Földes Imre unokaöccsét

— **Két testvér összeveszett egy feldöntött kottatartó miatt és a verekedésnek két halálos áldozata van.** —

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójának távirata.) Rettenetes dráma játszódott le tegnap este Berlin egyik külvárosában, ahol egy 18 éves ifu agyonlőtte öccsét és annak barátját. A gyilkosság egyik áldozata Földes Artúr, Földes Imre magyar író Berlinben élő testvérbátyjának 19 éves Tibor fia, akinek életét az a véletlen körülmény oltotta ki, hogy barátja lakásán tartózkodott, amikor a két testvér összeveszett.

Wilmsdörfi külvárosban Friedländer Manasse 18 éves állásnélküli pincér, Waldemar nevű 17 éves öccse, valamint Földes Tibor, az egyik berlini fotóriport-műterem alkalmazottja voltak együtt Friedländerék laká-

sán. Waldemar könyökével véletlenül lesodort néhány kottát bátyja a kottaállványáról, mire Manasse dühbejött és öccsének ment. A verekedés során a pincér előrántotta revolverét és agyonlőtte öccsét. Utána még egyszer tüzelte és a magát közbevetni akaró Földest lölte le. A gyilkos ezután a rendőrségre szaladt, ahol azt adta elő, hogy önvédelemből ölte meg öccsét és annak barátját. Amikor a rendőrség a gyilkosság helyére érkezett, Földes Tibor még élt, de mire a mentők megjöhettek, kiszemelték. Megállapítást nyert, hogy mindkét fiatallembert orvul lőtték le hátulról. A gyilkost letartóztatták.

Öt afgán herceget bebörtönöztek.

— **Véres testvérharc az afgán trónért. — Amanullah csatavesztes lett. Családi öröm fegyverdőrgés közben.**

(Az Aradi Közlöny londoni tudósítójának távirata.) Az Afganisztánban uralkodó zűrzavar közepette a gilzai törzs tartja kezében a helyzet kulcsát. A törzs holnap tart népgyűlést, hogy abban a kérdésben döntsön, melyik trónkövetelőt támogassa. Valószínűleg Amanullahra esik a választásuk. Az indiai kormány tegnap a bareillyi börtönbe szállított öt afgán herceget, akik visszaakartak térni országukba. A hercegek éhségstrájkba kezdtek.

— **Nagy bélyeglopás Berlinben.** Berlinből jelentik: Az egyik postahivatalból 830.000 márká értékű bélyeget loptak el. Az igazgatóság ötezer márká jutalmat, valamint az értékjegyek tíz százalékát tűzte ki a nyomravezetőnek. A tettesek valószínűleg postásruhában követték el tettüket.

— **Egy részeg anya megölte kisleányát.** Párisból jelentik: Arrasban egy részeg asszony megölte hároméves kisleányát, majd utána öngyilkosságot akart elkövetni. Az asszony annyira részeg volt, hogy nem találta el a késsel ömögát, mire nyugodtan lefeküdt leánya mellé aludni. Az asszonyt letartóztatták.

— **Kiosztották a repülés nagydíjait.** Párisból jelentik: A nemzetközi aviatikai nagydíjat Ferraris olasz versenyzőnek, a hölgyek nagydíját Lady Raily, a léghajózás nagydíját Eckenernek adták. A léghajózás 1927-es nagydíját Rosendahl, a Los Angeles parancsnoka kapta.

— **Nagy földrepedések Peruban.** Newyorkból jelentik: A perui Bero és Pasco városokban hatalmas földrepedések keletkeztek. A városok alatt elhúzódó ezüstbányák hegyoldában vannak. A lakosság pánikszzerűen menekül.

— **Aki 5000 pengő értékű bélyeget nyalt le az aktákról.** Budapestről jelentik: A rendőrség ma letartóztatta Hojszák József telekkönyvi tisztviselőt, aki az aktákról ötezer pengő értékű bélyeget lenyalt és azokat értékesítette. A tisztviselő azzal védekezett, hogy felesége és gyermeke állandóan betegeskedtek. Hojszáknak tizennyolc gyermeke van.

— **Indiában magyar rokontörzsre bukkant Zajthy professzor.** Budapestől jelentik: Zajthy Ferenc magyar áziakutató Ameriből táviratozott. Táviratában azt írta, hogy megtalálta a magyarral rokonfajta hun népet, amely magarinak nevezi magát és India Magara tartományában él. Zajthy egyike a legnagyobb tudású magyar kutatóknak, aki évek óta Indiában él.

— **A török a légzőszervek megbetegedéseinek kápuja.** Ha a ragálytól meg akarja magát óvni, úgy vegye az orvosilag elismert Panflavin pasztillákat. Kaphatók gyógyszerárakban és drogériákban.

— **Öngyilkos lett Szabadka utolsó magyar főkapitányhelyettese.** Szabadkáról jelentik: Pertics Ernő, a város utolsó magyar főkapitányhelyettese, az elmúlt éjszaka felakasztotta magát. Bucsulevelében azt írta, hogy meghasonlott önmagával és ezért dobta el magától életét. Annakidején Pertics nyomozta ki a flaverde-gyilkosságot.

Tegnap Amanullah hétézer főnyi seregével megütközött Habib Ullah-val, azonban elvesztette a csatát és menekülésre kényszerült. Az ellenség hatvankét foglyot kivégeztetett. Amanullah azt reméli, hogy a királyhű törzsek hamarosan a segítségére sietnek. A volt királyt harcai közepette családi örömeik is érték, a mennyiben felesége tegnap egy egészséges fiúgyermeknek adott életet. Ez a nyolcadik gyermeke.

— **Hideg zuhanytól visszakapta látását egy francia munkás.** Párisból jelentik: Csodálatos eset történt tegnap Bordeauxban. Még 1927-ben történt az, hogy Juan Lado spanyol származású munkás baleset következtében megvakult. Hiába kezelték, operálták, nem nyerte vissza látását. Tegnap egy borbélyműhelybe ment, hogy haját vágasson. A hajvágás után a borbély megmosta a munkás fejét és hirtelen hidegvizet engedett rá. Lado a zuhany után felordított, majd kinyitotta szemét. Visszakapta látását a hidegvizes zuhanytól. Az orvosok azt mondják, hogy a hirtelen ideg-sokk adta vissza a munkásnak szemvilágát.

— **Egy amerikai fiú, akinek jövője van.** Nemrég tette közzé a National City Bank, az Egyesült-Államok egyik leghatalmasabb pénzintézete, a legutóbbi félévről szóló üzleti jelentését, melyben a bank tőkéje 165.479.525.99 dollárral volt kitüntetve. Egy neworki fiú, a kiből egész bizonyosan nagy businessman lesz, fennakadt azon, hogy miért nem kerekítette ki a bank az alaptőkét, mikor ehhez csak egy cent kellett volna, dollárokról. Nyomban leült és beküldte a banknak a hiányzó centet, azzal a kéréssel, hogy kerekítsék ki vele az alaptőkét. A bank egész komoly üzleti levélben köszönte meg az ifjú adakozónak a centet, de kitanította egyben, hogy a becsületes könyvvételezés szabályai nem engedik meg a mérlegtételeknek akár egy centtel való kikezítését se. A centet különben köszönettel hozzácsapták az alaptökéhez.

— **A nyugdíjasok figyelmébe.** Az állomás fizetett volt MÁV. és CFR. nyugdíjasok január havi illetményei f. hó 29-én, kedden kerülnek kifizetésre. A volt ACSEV nyugdíjasokat értesítjük, hogy a múlt évi hátralékokat rajtuk kívül álló okok miatt február hó első felében utalják ki. Minden CFR és polgári nyugdíjasnak, ha évi nyugdíja a 9000 lejt meghaladja, a 9000 lejt felüli összeg globális adó alá esik, globális adómentességet csak a hadirokkantoknak engedélyeznek. Az ügyvezető elnök bucuresti-i útja halasztást szenved kiegészítő információk beszerzése miatt. Felszólítjuk a hegyaljai vasutak nyugdíjasait, sérelmeiket írásban terjesszék be hozzánk. Kérjük mindazokat a háztulajdonosokat, kiknél nyugdíjasok laknak, legyenek a lakbérfizetésüknél türelmesebbek, mert a nyugdíjas nem tehet róla, hogy 25-30 napi késedelemmel folyósítják csekély nyugdíját. Özv. Soimosi Kristófné 4403 lejt Radna állomáson, özv. Plamert Péterné 4395 lejt Savarsin állomáson fölvehetnek. Az elnöké.

— **Lakás a fiókban.** Lewis Writer, amerikai mérnöknek az az eszméje támadt, hogy olyan felhőkarcolókat építsen, amelyeknek az emeletét kihuzhatók. Writer abból a szempontból indul ki, hogy az amerikai városok egyes lakásaiba alig hatolhat be a napsugár. Ki kellene tehát a lakást a napra huzni. Még is konstruált már egy modellt, amelynél minden lakás egy villamos gombra való nyomás folytán mint egy fiók kiugrik.

IRANIA Ma, szombaton 5, 7 és 9-kor

Zsiványbecsület

izgalmas kalandorfilm 25.000 szereplővel.

Főszerepben:

GEORGE O'BRIEN.

— Ma, szombaton este tíz órai kezdettel táncestély, vasárnap délután öt órai kezdettel pedig táncdélután lesz az Ujságíró-klubban.

— **Gentleman-tolvajok.** A párisi rendőrség legutóbb egy különös raffinérlával dolgozó ékszerlovajbandát fogott el. Öt választékosan öltözött, rendkívül meggyerő külsejű fiatalember volt bandába egyesülve, amelyeknek tagjai tánc közben korosabb és nagy ékszerkirakattal tündöklő hölgyeknek udvaroltak és miközben őket onnan, a bálból hazakisérték, meglopták. A többnyire külföldi hölgyek ijedten állapították meg odahaza egy értékes ékszerüknek az eltűnését. Ilyen módon sikerült az öt fiatalembernek egy hónap alatt tizennyolc külföldi nőt kirabolni. Egy argentinai milliomosnőtől egy gyöngynyakláncot, továbbá tárcát loptak el, amelyben nyolcszáz dollár és huszezer frank volt. Még rosszabbul járt egy negyvennyolcéves amerikai hölgy, akit a gavallérja annyira elbájozt, hogy rábeszélte magát egy autókirándulásra. A fiatal bandita utközben teljesen kirabolta a hiszékeny hölgyet és a legmélyebb negligében dobta ki az autóból.

— **A nevelés Angliában.** Popescu Vintila, az aradi theológia tanára, aki az oxfordi egyetemen szerezte diplomáját, ma, szombaton délután 5 órakor a városháza üléstermében „A nevelés Angliában” címen érdekes előadást tart.

— **Január 26. este fél 9 órakor** Kőtekony-célu előadás a Minorita Kulturházban. Színre kerül a „Muzsikus Ferkó” c. operett. A tancokat Rudas Bandi színművész tanította be. Az operettet Gellért Pál karmester kíséri zongorán.

— **Lapunk Budapestén állandóan olvasható az Abbázia kávéházban. Oktogon-tér, Andrassy-ut 49**

— **Ma nyílik meg Eminent János temesvári festőművész képkiallítása** legújabb párisi és bretagnei képeiből a Kulturpalota kistermében.

— **Czeiny Eszter főzőtanfolyamára** Eötvös-u. 7. l. e. m. még be lehet iratkozni. Mulasztás pótolva lesz.

— **Összes midonságok Kerpel könyvtárában.**
— **Tíz rendőrt elgázolt egy bucuresti-i autó.** Bucurestiből jelentik: Tegnep este súlyos autószerencsétlenség történt a Bonaparte-sosszén, hol egy nagy gyorsasággal robogó autó elütött egy tíz tagból álló rendőrsapatot. A rendőrök valamennyien könnyebb, súlyosabb sérüléseket szenvedtek. A sofőrt, aki ittas volt, csak nehezen lehetett megmenteni a megincseléstől.

— **Fürdőtrikóban síelnek és korcsolyáznak a pesti hölgyek a Svábhegyen,** erről közöl rendkívül szenzációs eredeti felvételeket a Színházi Élet most megjelent legújabb száma. Fedák Sári, Nagy Endre, Karinty Frigyes, Egyed Zoltán, Kálmán Jenő és Incze Sándor cikkei, Zsolt Béla verse, James Olivér Curwood izgalmas novellája gazdagítják a lap pompás szépirodalmi részét, Remek felvételek, háromoldalas „Téli Színházi Élet” pompás vicc, aut. divat, rádió és rejtvény-rovat, kottamelléklet és az e heti szindarabmelléklet: „Párisi divat” tesz hallgatlanul érdekessé és értékesé Incze Sándor népszerű hetilapjának új számát, amelynek ára 40 le, negyedévi előfizetési díj 450 lej. Kiadóhivatal: Budapest, VII. Erzsébet-körút 29. szám.

— **Makulatura papír,** tiszta újságpéldányok, csomagolási célra, 5 kilogrammos kötevekben olcsón kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Február 5-én lesz ítélet az Erdélyi-ügyben

Befejezték a bizonyítási eljárást. — Visszautasították a védelem bizonyítás kiegészítésére irányuló kérelmét. — Holnap lesz a vádbeszéd.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Tegnep fejezték be a bizonyítást az Erdélyi-ügyben. A hamis érrettségi bizonyítvány ügyével kezdtek a tárgyalást és dr. Falaky János szavazóbíró felolvasta a Madách-főgimnázium átiratát, amely szerint Erdélyi Béla a Madách-főgimnáziumban nem érrettségizett, majd megállapítják azt, hogy a berlini diplomája is hamis. Ezután Schneeweisz Simon osztrák csendőrmester elmondotta, hogy Erdélyi a nyomozás során azt közölte vele, hogy a házassága napján egy barátjától kapta ajándékba a tízezer dolláros életbiztosítási kötvényt.

Gál dr. védő a bizonyítás kiegészítését kérte hosszú beszédében, amelyben főleg arra hivatkozott, hogy a fulladás következtében beállott halál minczen teljesen bebizonyítva. A beszéd közben az egyik vádlott.

Danileiszky Miklós rosszul lett. A védő ezután kéri az igazságügyi orvosi tanács véleményének meghallgatását, miután még korcsmai verekedések ügyében is kikéri véleményét. A bíróság rövid tanácskozás után elrendelte a Gál dr. által pótlólag beterveztett Bencze Ferencné tanu kihallgatását, dr. Piattner József millstadti plébános eskü alatti vallomásának felolvasását, de visszautasítja a bizonyítás kiegészítésére vonatkozó kérelem teljesítését. Ezzel a bizonyítási eljárás befejeződött. Szombaton tartja vádbeszédét dr. Temesváry Gyula ügyész és utána dr. Róth Béla, dr. Szentpétery Zoltán, s dr. Zimmermann Géza mondják el védőbeszédeiket. Kedden dr. Gál Jenő beszél, s csütörtökön szólnak fel a vádlottak, az utolsó szó jogán. Ítélet valószínűleg február 5-ikén lesz.

Tüdőgyulladás ölte meg Kövess bárót.

Eloszlott a homály a báró halála körül. — A titokzatos női hang.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A fiatal báró Kövess Jenő halála körül egyre nagyobb lesz a homály. Az a teoria, hogy a fiatal báró öngyilkos lett, teljesen megdőlt, később gyilkosságra gondoltak. Ezt a feltevést alátámasztotta az a körülmény, hogy vastag, vörös stráfokat találtak kezében és lábain, amiből arra következtetnek, hogy megkötözték, bántalmazták, majd megölték a fiatal bárót. Az újságírók beszélgetést folytattak egy uriaszomnyal, aki az utolsó délutánt együtt töltötte Kövess báróval. Az uriaszomny elmondotta, hogy az utolsó délutánon egy nő hívatta a telefonhoz, a kivel a báró találkozót beszélt meg éjszaka tizenkét órára. Másnap ugyan a női hang kereste ismétlenül Kövess bárót és ijedten kérte.

dezte, mi baja, amikor azt mondták neki, hogy még nem látták. Aznap egészen véletlenül került ama szanatórium közelébe, amelybe a fiatal bárót szállították. Meglátogatta és azt kérdezte, mi történt vele:

— Jaj, ne kérdezzen. — felelte — ne akarja megtudni, mi történt velem, milyen szörnyűség.

Később azt mondták: Ostobaságot nagy ostobaságot csináltam, ki tudja, mit kell fizetnem érte.

Ma — a késő esti jelentések szerint — az orvosszakértők felboncolták Kövess Jenő bárót és megállapították, hogy nem történt sem öngyilkosság, sem bűncselekmény, hanem természetes halált halt tüdőgyulladás következtében.

nézete szerint a literaphon már ez év vége táján üzleti forgalomba kerül.

A beszélő levél.

Mindenki otthon állíthat elő magának grammo fonlemezt. — Feltalálták a „Literaphont”.

Berlini tudósítónk jelenti: Rolf Formis, a stuttgarti rádióadóállomás technikai munkatársa a „Tempo” című újság hirdása szerint olyan grammofont talált fel, amelyhez a lemezt kiki maga készítheti el. A találmány lényege egy új felvevő eljárás azokra az újféle grammo fonlemezre, melyeket Formis literaphon-nak nevez. Mig eddig rendkívül érzékeny viaszlemezt alkalmaztak erre a célra, arról negatívot készítettek és csak azután öntötték le róla a tulajdonképeni grammo fonlemezt, a literaphonnál a hangfelvétel közvetlenül egy celluloidmasszából készült lemezre történik, melyet mindjárt meg is lehet szólaltatni a grammo fonkészüléken. A hangbarázdákat a lemezre gyémánt vésli, melyet egy elektromágneses kalapácsszerű készülék élére szerelnek.

Minthogy az ilyen lemezt nagyon olcsó anyagból lehet előállítani, szinte korlátlan a köre azoknak, kik maguk állíthatják elő maguknak az újféle grammo fonlemezket. Fogják is nagy mértékben előállítani, mert a literaphont igen sokféleképen lehet majd alkalmazni a gyakorlati életben is. Így például meg fogunk ismerkedni általa a beszélő levéllel. Már a közel jövőben hangosan el fogja mondani egy-egy kis grammo fonlemez mindazt, amit a levél küldője mondani akart. Az ember hallani fogja saját távollevő rokonait, hogy kik hogyan mondják el neki saját hangukon azt, amit máskor levélben irtak volna meg. Hallani fogja körülöttük gyermekeik csacsogását is. Az énekes és a szónok maga fogja ellenőrizni a készülék segítségével a hangját, üzletkötéseket, szerződéseket, jogi megállapodásokat azon melegében meg lehet majd rögzíteni a celluloidlemezen. Hasznát lehet venni majd az új találmánynak a rendőrségi és törvénytörési kihallgatásokon, az üzleti világban és így tovább. Minthogy az ipari világ nagy érdeklődést tanúsít ez új találmány iránt, a feltaláló

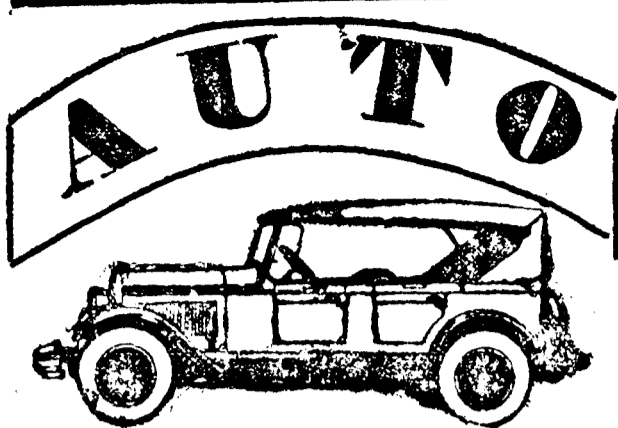
SPORT

O Az A. K. E. vasárnapi korcsolyaverse nye. Nagyszabású sporteseménye lesz Aradnak vasárnap. Az Aradi Korcsolyázó Egyesület tartja meg 50 éves fennállásának emlékére jubiláris műkorcsolyázó versenyét névs kerektek között. A versenyre ugyanis Románia minden számottevő korcsolyaegyesülete, de ezenkívül több pesti versenyző is bejelentette részvételét. A verseny d. e. 11-kor kezdődik és 2 aradi csapat bemutatkozásában jég-hockey mérkőzéssel indul. A verseny keretében egyébként az egyesület a közönség óhajára délután megismétli a mult szombati jelmezes felvonulást, amelyen a legszebb jelmezes szép díjjal jutalmazták.

O Arne Borg világrekordot javított. New South Walesből jelentik: Arne Borg 35 másodperccel megjavította az egymérföldes világrekordot, 21.06.8 perc alatt uszva meg a távolságot.

Mulatság.

— **Farsangi Naptár.** Január 26-ikán: Meteor kerékpárosok táncos-teája (Iparos Otthon). Február 2.: Sajtóbál (Ujságíróklubban). Iparos-bál (Iparos Otthonban). ATE evezősök táncos-teája. Február 10-ikén Magyar Bál (Fehér kereszt-ben). Február 16-ikán: Református nők táncos tea-estélye (Iparos Otthon). — **A „Meteor” Kerékpár Club** vigalmi bizottsága felkéri mindazon hölgyeket, kik a büffethez hozzájárultak, hogy küldeményüket legkésőbb szombat délután 4 óráig az Iparos Otthon-ba küldeni sziveskedjenek.

Erdekességek az angol autóséletről.

A szétszedhető automobil. — Készülődés a világrekordra. — Női autótolvajok Angliában.

Az angol automobilipari körök most nagy izgalomban tartja az a hír, hogy egy Coventryi gyártelepen olyan kocsi típus készül, mely olcsóság és egyszerűség dolgában felül fog mulni minden más angol márkát. Az új járművön hét lakattal lezárt ajtók mögött dolgoznak a mérnökök, de annyi kiszivárgott már róla, hogy apró, léghűtéses kerékpármotorral felszerelt kisautó lesz, mely motorerejéhez képest meglepően nagy átlagsebességet fejt ki. Egy másik, nagy titokban készülő gépről pedig azt rebesgeti a fáma, hogy ez lesz a világ első — szétszedhető automobilja. Aki ezt a kocsi majd megrendeli, az nem egy kész automobilot fog kapni, hanem egy jókora ládanagyságu építőszekrényt. Abban lesznek az alkatrészek, melyekből a mellékelt használati utasítás szerint bárki összeállíthatja magának az automobilját. Ez lesz az autózó felnőtt gyerekek új játékszere...

Izgalomból különbben kijut bőven az angol autópárosoknak. Így többek között most Ford újabb nagyarányu vállalkozása ver jókora hullámot az angol szakkörökben. Az Essex grófságban levő Deganham-ben ugyanis hatalmas alapítókével új vállalat alakult, mely nemcsak az angol Ford-társaság ügyeit veszi át, hanem benne összpontosul majd a párisi, berlini, kopenhágai, barcelonai, antwerpeni, triezsi, rotterdami, stockholmi és helsingfors-i Ford-üzemek adminisztrációja. Sőt a kisázsiai és az afrikai Ford-lerakatok üzemét is ezentul Dagenham-ből fogják irányítani. Fordnak ilyen módon egy óriási társkoncernje alakul Angliában, mely a manchesteri Ford-telepet és a corki (Írország) traktorgyárakat is magába olvasztva, huszezer angol munkásnak fog kenyereket adni.

Nagy érdeklődést keltett Angliában, hogy Eaton kanadai bankár összevásárolta a Goodyear pneumatik-gyár részvényeinek jelentős mennyiségét. A gyárnak Angliában hatalmas telepei vannak, melyek a világ évi nyersgumi termelésének egyhatedét dolgozzák fel autóbabroncsokká. A gyár évi forgalma ötvenmillió font sterlingre rug.

A sport sem marad vissza az automobilipar nagy mozgalmi között. Az angolok semmiképen sem akarnak belenyugodni abba, hogy az amerikaiaké az automobilok gyorsasági rekordja és újabb erőfeszítésre készülődnek. Campbell őrnagy még mindig keresi a rekordkísérlésre legalkalmasabb pályát és most a délafrikai tengerparton kutat alkalmas sikterület után. Seagrave viszont konzervatíven a hagyományos daytoni homokparthoz ragaszkodik, de újabbon ő is hajlandó lenne kísérleteinek színhelyét egy kaliforniai síkságra áthelyezni, mely valamikor tengerfenék volt. Néhány hét mulva partra száll az Egyesült-Államokban „Arany Nyíl” nevű versenygéppel s csak azután dönt a pálya megválasztása tekintetében. A tréninget március elején kezdi meg. Rajtuk kívül még Kaye Don, az ir Tourist Trophy győztese és Stanniland pilótahadnagy aspirálnak a „világ leggyorsabb automobilistájá”-nak büszke címére.

Erdekes adalék az automobilizmusnak Angliában elért óriási népszerűségéhez az is, hogy már női autótolvajok is garázdálkodnak a szigetországban. Még a karácsonyi ünnepek előtt történt Londonban, hogy két hölgyvezető, akik vásárlókörutjukról tértek hazafelé, utközben még megálltak egy üzlet előtt s ma-

Bezárták Arad legrégibb ékszerüzletét.

Birói zár alá vették a Grallert J. és Fia céget. — A nagymultu, szolid üzlet aktívái jóval felülmulják a türelmetlen hitelezők követeléseit. — A cég rövidesen kiegyezik hitelezőivel.

(Arad, január 25.) Ma délután egy régi, híres aradi cég, a Grallert J. és Fia ékszerüzlet lehozta redőnyeit. A szokatlan időben, délután 3 óra tájban végbe ment üzletbezárásnak több érdeklődő nézője is akadt, akik azt látták, hogy iratosságai emberek és más irak lepecsételik a lezárt boltot, a Fötér egyik legelőkelőbb ékszerészüzletét, amely 60 éves multra tekint vissza.

A Grallert J. és Fia cég, amely már egy év óta végkiárusítást folytatott, az utóbbi időben fizetési nehézségek közé jutott, helyesebben immobilizálta. A cég hitelezői egyre türelmetlenebbül léptek fel és a mai nap folyamán két hitelező foglalást eszközölt az üzletben, sőt az egyik a Szebeni Általános Takarékpénztár aradi fiókjának biztosítási végrehajtást vezetett a cég ellen és az üzletet ma délután szoros zár alá vettette. Hogy ez a 60 éves nagymultu aradi cég kiárusított, azt közvetlenül, egy-két kisebb hitelezőnek türelmetlenkedése okozta. Erdekes, hogy ezek közt sze-

reper egészen minimális összegű követeléssel egy olyan kolozsvári cég is, amely 60 év óta üzleti összeköttetésben állt a Grallert J. és Fia céggel. Erdekes körülmény még az is, hogy a cég aktívája több, mint a duplája annak az összegnek, amint a hitelezők követelnek és így nyilvánvaló, hogyha a cégnek idő engedtek volna, az száz százalékgig rendezi tartozásait. Közvetve természetesen a rossz gazdasági viszonyok tették immobilizálta ezt a tekintélyes, régi, aradi céget, amelynek óriási volt a rezsije és amelyet a régi becsületes kereskedelem szellemében vezettek. Nagyon megérezte ez az üzlet az utóbbi években bekövetkezett bankbuzukásokat is, amely nagy paróást idézett elő az ékszerszakmában. Hozzájárult mindezekhez, hogy a végkiárusítás és a karácsonyi vásár nem járt kellő eredménnyel.

Amint értesülünk, a hitelezőkkel a tárgyalások megindultak és minden remény megvan arra, hogy a cég likvidációja simán fog lefolyni.

A Bécs melletti leánynevelőintézet misztériuma.

Egy 15 éves leány hatodszor követett el öngyilkossági kísérletet, miután halálba kergette 16 éves „barát”-ját.

(Bécs, január 25.) A Wieselburg melletti Weinzielben levő leánynevelő intézetben feltűnésszerű kettős öngyilkossági kísérlet történt.

Egy 14 és egy 15 éves leánynövendék az intézet második emeletéről az udvarra vetette magát és súlyos sérüléseket szenvedtek.

Megállapították, hogy a 15 esztendő S. Antonia biztatására történt a tragédia. S. Antonia már öt ízben követett el öngyilkosságot.

Két ízben a Dunába ugrott, kétszer világitó gázzal akarta magát megmérgezni. Legutóbb egy hernalsi szállodában 16 éves „völegényével” akart öngyilkos lenni. Amikor a kórházba akarták őket szállítani, a leány barátja az épület harmadik emeletéről leugrott és meghalt.

A leány, mikor megtudta, hogy fiatal barátja meghalt, megesküdött, hogy az év végéig követi a halálba.

gukra hagyták a csomagokkal megrakott járóműveket az uccán. Kis vártatva két feltűnő eleganciával öltözött hölgy lépett ki a boltból, nyugodtan, mintha a világ legtermészetesebb dolga lenne, beültek a kocsi, begyújtották és elrobogtak, mint a szélvész. Automobil-tolvajok voltak, akik elegáns öltözetükkel tereltek el magukról minden gyanút. Az igazi tulajdonosok pedig sirathatták kocsijukat, az ajándék-csomagokkal együtt, kellemes ünnepekét szereztek a szemfüles banditáknak.

+ A harmonikagarázs. Egy sziléziai gyár olyan garázsbotót készített, mely éjjelre bármelyik udvaron felállítható és a gépkocsi benne elhelyezhető. A bódé harmonika-szerkezetű, ugy, hogy nappal, mikor nincsen rá szükség, egyszerűen össze lehet tolni, s az udvar területe szabadba tehető.

+ A világ legmagasabb autótújai Délamerikában vannak. Bolíviában az Encalyptus nevű vasútállomásról a 4600 méter magas Tres Cruzes hágón keresztül egy cinkbányába vezet egy autót, melyen a bánya a kitermelt ércet teherautókkal szállítja a vasútállomásra. A második ilyen út Peruban van, amely a Morococha nevű rézbányát köti össze a civilizált világgal 4400 méter magasságban. A harmadik legmagasabb autótúja a világnak az Egyesült-Államokban a 4300 méter magas Pikes-Peakon vezet keresztül.

+ Autók a zálogházban. Párisból jelentik, hogy a nagy zálogház egy kétezer autó befogadására alkalmas garázst épített. A városi tanács megadta a felhatalmazást az építkezéshez, amely összesen 15 millió frankba fog kerülni. Az autókra, mint zálogtárgyakra való kölcsönzés magánosok által már régen gya-

A terhelt fiatal leány a 14 éves K. Antonia-val, amint az a nevelő intézetbe került, jó barátságot kötött és addig biztatta, míg elhatározták,

hogy a már ötször öngyilkosságot megkísérlő leány nevenapiján együtt mennek a halálba.

A két leány az öngyilkossági kísérlet napján legjobb hangulatban volt. Este 9 óra felé, amikor a legtöbb gyermek már lefeküdt, a két leány kiszökött a hálóteremből, egymásután átvették magukat az ablakon és lezuhantak az udvarba. Amikor a többiek felfogták, mi történt, már késő volt. Csak a két öngyilkos kiáltását hallották, amint utolsó üdvözlésüket küldték feléjük. Az egyik leány levelet hagyott hátra, amelyben azt írja, hogy

lelki elhagyatottság miatt akar meghalni.

A két öngyilkosjelölt ugyan súlyos sérüléseket szenvedett, de életben fognak maradni.

korolt és jól jövedelmező üzletág. A városi zálogház a múlt hónapban 84 autót volt kénytelen visszautasítani, mert nem rendelkezett megfelelő raktárhelyiséggel. Ezért határozták el azután, hogy az autókra való kölcsönzésre is kiterjesztik a zálogház tevékenységét.

+ Autóforgalom a Philippi-szigeteken. A legújabb statisztikai adatok szerint a Philippi-szigetesoparton 5457 teherautomobil van üzemben. A legtöbb közülük Manillában bonyolít le forgalmat. Az autóbuzukok és autókárok száma 2775-öt tesz ki. Karosszériáik ezeknek a személyszállításra szánt nehéz gépjárműveknek többnyire 6—16 személy befogadására alkalmasak.

+ Uj gummipótlószer. Amerikai hírek szerint dr. I. C. Patrick és N. M. Mnookin kaukas-cityi vegyész-mérnökök új anyagot találtak fel, mely majdnem olyan rugalmas és nyújtható, mint a gumi. „Thiocole”-nak nevezik az új anyagot; a vele kevert gumi rugalmasabb, ellenállóbb s mint autóbabroncs jobban bírja az igénybevételeit s nem megy oly könnyen tönkre a napsugarak vegyi hatása folytán.

+ Az automobil szeme. Németországban most egy új jelzőberendezéssel kísérleteznek, mely a járókelők számára a gépkocsi irányát mutatja. Az automobil elülső lámpáit ötletes szerkezet olybá alakítja át, hogy azok, előlről nézve, előretekintő emberi szemekhez hasonlítanak. A „szemek” tekintésének irányát a vezető beállíthatja úgy, hogy ha pl. a kocsi balra akar kanyarodni, szemei balra fordulnak. Elégendő tehát egy pillantást vetni az elülső lámpákra, hogy megtudjuk a jármű szándékolt haladási irányát.

Sajtóbál: 1929 február 2-án.

Elkészült a vádirat Stinnes Hugó ellen.

A monstre-bünper tárgyalására csak május elején kerül a sor. — Bucarestből is idéznek tanukat a tárgyalásra.

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójának távkarta.) Stinnes Hugó és társai bűnügyében a főtárgyalást május elején tartják meg. A halasztásnak oka az, hogy Stinnes védője a vádirat ellen való kifogások megtételére négy heti időt kért. A vádiratot egyébiránt ma kézbesítették ki a vádlottnak, akik közt szerepel Gross Béla is. A vádirat azzal vádolja Stinnest és társait, hogy 2 millió márkával akarták megkárosítani a német államot. Még pedig Stinnest, Kurt Nothmann, a két

Hirsch testvért, Gross Bélát és Waldowot a német birodalom megkárosítására irányuló csalás kísérletében mondja ki bűnösnek a vádirat, Schneid József segédkezdőt pedig abban, hogy Stinneseknek segédkezett. A főtárgyalásra az ügyészség 19 tanut idézett meg Bécsből, Bucarestből, Párisból, Amszterdamból és Newyorkból. Sok tanut vonultat fel a főtárgyalásra a védelem is. A Stinnespár előreláthatóan több hétig fog eltartani.

Rádióműsor.

Szombat, január 26.

— Romániai idő. —

Wien—Graz 12. Délihangverseny. 18.30. Beethoven szonáták. 20.10. Annamaria Lischke dalestje. — Berlin 11.15. Zeneszámok a német kiállítás csarnokból. 17.10. Hangverseny. 23. Tánczene. — Bern 17. Délutáni hangverseny. 18. Hangversenyközvetítés a Kursaalból. 23. Zenekari hangverseny. 23.45. Tánczene. — Bucaresti 18. Délutáni zene. 19. Broscareco dalénekes hangversenye. 19.30. Esti szórakoztató zene. 22. A filharmonikus zenekari hangversenye. Michel Yora vezénnyel. 24. Zenekari hangverseny. — Breslau 17. Szórakoztató zenekari hangverseny. 22. Mafalda Salvadini hangversenyének dalestje. 23.30. Tánczene. — Brinn 13.30. Déli zenekari hangverseny. 18.55. Duók és áriák német operettekől. 20.18. V. Novák „Die Laterne” c. operájának közvetítése a brünni nemzeti színházból. 23.25. Cigányzene. — Frankfurt 17.35. Zenekari hangverseny, operett-részletek. — Leipzig 17.30. Viktor Holländer hangversenye. 23.30. Tánczene. — 5. L. O. London és Sxx Daventry 14. Déli hangverseny közvetítése a Carlton Hotelből. 16.30. George Jeffcock (bariton) hangversenye. 17.15. Tánczene. 19.45. Beethoven-hangverseny. 20.30. Tánczene. 21. Zenekari hangverseny. 23.35. Tánczene közvetítése a Savoy Hotelből. — Milanó 21.45. Zongora-hangverseny. 22. Egy opera közvetítése a Scalasínházból. — München 15.30. Déli hangverseny. 17. Schrammelzenekar hangversenye. 21.10. Humoros zeneóra, zenekari hangverseny és ének. — Nápoly 18. Casgrande N. (szoprán) hangversenye. 22.02. Durio Nicodemi „Il Titano” c. zenés vigjátékának közvetítése. — Prága 13.30. Déli hangverseny. 17.30. Déli szórakoztató zene. 23.25. Cigányzenekari hangverseny. — Róma 21.45. Zenekari hangverseny. — Stuttgart 16. Schubert-hangv. 17. Tánczene. 21.30. A filharmonikus zenekar hangversenye. Régi zene. — Zágráb 18.30. Délutáni zene. 21.35. Carl Drago Hrzic dalestje. 23. Tánczene. — Zürich 17. Délutáni hangverseny. 18.15. A kézharmónika klub hangversenye. 20. Harangjáték. — Budapest 10.15. Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye. 10.30. Hírek. 10.45. A hangverseny folytatása. 13. Déli harangzó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés, hírek. 13.20. Gramofonhangverseny. 14. Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 15.30. Hírek, Elekmszerárak. 17. A Magyar Cserkész Szövetség előadása. 17.45. Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. 18. A Kisfaludy Társaság irodalmi délutánja. 18.40. Szalón-trió hangverseny. Közreműködik: Láng Jolán hangversenyénekese. 19.40. A Turáni Társaság előadása. 20.15. Előadás a Stúdióból. Kacsóh Pongrác: „János vitéz”, operett három felvonásban. Irta: Bakonyi Károly. a

verseket: Heltai Jenő. Rendezi dr. Siklóssy Pál. A m. kir. Operaház zenekarát vezényli: Berg Ottó. Előadja: a Nemzeti Színház együttese. 22.50. Pontos időjelzés, hírek, időjárásjelentés. Utána: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Spolarich-kávéházból.

Közgazdaság.

Zürichben 3.11, Párisban 15.30 a lej.

Helyi valutaárak (Január hó 25.)
Kifizetések: Berlin 39.80, Amsterdam 66.95, Newyork 166.70, London 807.50, Páris 6.53, Milanó 8.75, Prága 4.95, Budapest 29.15, Zágráb 2.93.50, Bécs 23.50, Zürich 32.17.50. — Ár: Márka 39.50, dollár 166.50, angol font 805, francia frank 6.70, olasz lira 8.80, cseh korona 4.90, pengő 29.50, dinár 2.95, osztrák schilling 23.60, svájci frank 32. — Pénz: Márka 39, dollár 166, angol font 802, francia frank 6.50, olasz lira 8.60, cseh korona 4.85, pengő 29.20, dinár 2.85, osztrák schilling 23.50, svájci frank 31.50. — Irányzat: tartott.

Zürichi tőzsdenyitás. (Január hó 25.)
Berlin 123.52, Amsterdam 208.45, Newyork 519.80, London 2520.75, Páris 20.31.50, Milanó 27.20, Prága 15.38.25, Budapest 90.65.50, Belgrád 9.12.75, Bucaresti 3.11, Varsó 58.20, Bécs 73.05.

Zürichi tőzsdezárlat. (Január hó 25.)
Berlin 123.55, Amsterdam 208.45, Newyork 519.85, London 2520.75, Páris 20.31.50, Milanó 27.21.25, Prága 15.38.50, Budapest 90.66.50, Belgrád 9.13, Bucaresti 3.12.50, Varsó 58.20, Bécs 73.05.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Január hó 25.)
Devizák: Páris 6.52, Berlin 39.61, London 807.50, Newyork 166.40, Milanó 8.74, Zürich 32.15, Prága 4.94, Bécs 23.50, Budapest 29.10, Varsó 18.85. — Valuták: Napoleon 642, márka 39.50, leva 1.17, török lira 0.81, angol font 806, francia frank 6.53, svájci frank 32.10, olasz lira 8.70, drachma 2.10, dinár 2.90, dollár 165.50, lengyel zloty 18.50, osztrák schilling 23.65, pengő 29.10, cseh korona 4.91.

— A gyümölcsfák metszését részletesen ismerteti a „Növényvédelem” és „Kertészet” most megjelent legújabb száma. Cikket közöl még a chrysanthemum természetéről, a szőlőtölványok készítéséről, a fák átoltásáról, a szőlővessző és oltvány ültetéséről, a gyümölcsfagödrök robbantásáról, a gyümölcsfáknak a fagykárak elleni védelméről, a hernyózásról, a melegágyról, a spárga természetéről stb. A dusan illusztrált kiváló szaklapokból a „Növényvédelem” kiadóhivatala (Budapest, VIII., Rákóczi-ut 51. IV. 5.) egy alkalommal

Cipőket

legolcsóbban vehet SCHWARZBERGER és COMP. cégéni volt Vörösmarty-u. 2. sz. 2

e lapra való hivatkozással díjtalanul küldi mutatvány-számot.

— A zágrábi mintavásár. A Kereskedelmi és Iparkamara ez uton hozza az érdekeltek tudomására, hogy az állat-, automobil-, rádió- és turisztikai cikkek kiállításával összekötött zágrábi tavaszi mintavásár április hó 20—28, a nemzetközi jellegű őszi mintavásár pedig szeptember hó 7—16-án tartatik meg. — Az utóbbi egészségügyi kiállítással kapcsolatos.

Képzőművészet

Eminet János képkiallitása.

Jól eső érzéssel, gyönyörködve tekintünk szét Eminent Jánosnak, az aradi Kulturpala-tában rendezett képkiallitásán, ahol tul a sablonokon, olcsó színházásokon, megtaláljuk a problémákat kutató, igazi művészetet. Eminent János filozófus, aki nemcsak a dolgok felületét látja meg, hanem töprengő agyával megtalálja a természet szépségeiben rejlő mélységeket is. Figurális dolgai egy-egy kis regényt sejtetnek, tájképeiben a formák és a perspektívák tökéletessége mellett, ott látjuk, illetve érezzük a bennünk kiváltódó hangulatokat. Színei inkább borongósak, ami szintén a filozófus lélek megnyilvánulása és a színkeverésben nem a napsütések könnyű hatásait keresi, hanem szívesen foglalkozik az alkonyodó és reggeli naptalan tájak nehezen megoldható problémáival. Ismeri Párist, bejárta Délfranciaországot, tanulmányozta a modern festőművészet alkotásait, de mindenem keresztül önmagához tért vissza. Bizonyára nagy erő kellett ahhoz, hogy kimeneküljön az idegen hatások alól és az erő meg volt Eminent Jánosban.

Nézzük a „Csellózó” című kompozícióját. A zene lelkekig ható hangulata sugárzik ki ebből az egyszerű, sötét színekkel megfestett képből, amelyen az alak szinte felolvad a hanghullámok harmóniájában. A „Roulette” című képének három figurája intenzíven érzeti a játékszenvedély extázisában vergődők kínzó várakozását. Az „Este” című árnyékba borult tája, ezüstös tónusával, éles kontúrjaival, sejtéseket ébresztő árnyaival gondolkodásra kényszeríti a nézőt. A „Tanulmányfej”, a „Krizantemum”, a „Halászkok”, „Este a Szajnán”, a „Kévekövek” és a többi tájképei csendelelei felejthetetlen impressziókat szereznek a szemlélőnek. Aktjából hiányzik az édeskés akadémikus felfogás, de a felületes „szépségeket” pótolják a megátások mélységei. Akvarelljei külön fejezetet érdemelnek. Könnyű és egyszerű ecsetvonásaival életet, mozgást visz alakjaiba és színeiben az éles kontrasztok mellett is megtaláljuk a teljes harmóniát. Eminent János kiállítását érdemes minden műértőnek megtekinteni. (p. g.)

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

NYILTTAR.

E rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget

A Piața Avram Iancu (Szabadság ter) es Str. Banatului (Asztalos Sándor-uca) sarkánál, a hetipiace legelőnekebb helyen

bolthelyiség,

azonnal a kiadó.

Cím az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában.

RADIO-könyv UJDONSAGOK

Jovitzs: Az árnyékoltrácsi csövek és azok alkalmazása ... 82 lei
Molnár: Hibakeresés és készülék karbantartás ... 123 lei
Zakariás: A rádió vezérlése ... 96 lei

Sándor Ferenc könyvtárában a menyéházal szemben Vidékre pontos szállítás!!

INGYEN KAPJA

• hó végéig

AZ ARADI KÖZLÖNY-T,

ha ma megrendel.

Az előfizetést csak 1928. február hó 1-től számítjuk.

RADIO

készülékek és accumula-
torok karbantartását havi
bérletrendszerben a leg-
jutányosabb áron vállalja

GELLER RADIO Strada Alexandri
(Salacz-uca) 7.

Laboratoriuma rádiókészülékek szakszerű javításával is foglalkozik

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej. vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40 vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel. Csak válaszleveggyel ellátott kérdézközlésre válaszolunk. Ajánlatok jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

KIADÓHIVATALUNKBA a következő jelzés levelek érkeztek, melyeknek átvetelét kérjük: Boldogságom föléd várom. 1. Biztos kereset 1. „Elhagyott 24” 1. Földbirtokos 1. Fiatal urileány 1. Intellectual II. 1. Kézpénz 4. K. J. 1. Mielőbb 1. Perfekt szakácsnő 1. Román-német 1. Szeretetre vágyom 1. Társulás 1. Textil lerakat 1. Vidéki óra ur. 1. 25 éves özvegy 1.

HA máris boldog vagy, ne neked magad, hogy szereted. Moziban Mitalak. 518

ITTHON vagyok hol és mikor pótolhat-nám a Szent Antal-uccal elmasztott találgatást. Rokoniélek. 543

HIBÁZTAM, nehargudni, majd személyesen. Terved kivihetetlen, más megoldást várok. 541

Gyárak, üzemek, iszólámpa eszűkéségeit Varga és Rosenfeldnél Arad, Central szálló mellett szerkesztik be legelősebben. 507

ALKALMAZÁS.

MINDENES ikszónót keresek elsőjére. Veres, volt Boros Béni-tér 47. 553

HÁZVEZETŐNŐNEK, házikisasszonynak ajánlkozom uriházba. Választ „Félarva” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 520

SOFFÓR állást keres, 30 éves, jobbizonyítvánnyal, bármikori belépésre. Cim Zsoserán Nikolái, Lapusnik p. Dobra, Jud. Hunedoara. 521

GYERMEKGONDOZÓNÓ praxissal, 1 éves gyerek mellé kerestetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 546

LAKÁS.

KIADÓ azonnalra elfoglalható háromszoba, előszoba, fürdőszoba lakás Bercsényi Miklós-uccában. — Bővebbet Piata Avram Iancu 11. Banmann. 6977

NÉGYSZOBÁS lakás május 1-re kiadó. Str. Eminescu 8. 545

A főtéren

két udvari szobából álló, műhelynek, szalonnak vagy irodának alkalmas helyiség azonnalra

KIADÓ.

Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1857

OKTATÁS.

FRANCIÁT és németet nagyon olcsón tanítok. Volt Fábán Gábor-ucca 1 földszint. 218

Németül, franciául, angolul

tanítok kitűnő módszerrel.

Fischer, volt Batthyány-u. 19. I. emelet. 522

VÉTEL ÉS ELADÁS.

VENDÉGLŐSÖKNEK legolcsóbb papírszalvéta és serpentin Sándor Ferencnél megyeházzal szemben.

ÖSSZEKÖTŐ keleti és helyben készített perzsaszőnyegek, 3x4 keleti perzsa ebédli szőnyeg, hintaszékek, gyermekágy, álló villanylámpa, takaréktűzhely, előszobafal, fotelok, szekrények, székek, asztalok, kredencok, női íróasztalok, antik órák, rézgirandók, festmények, kézmunkák, ebédli, háló, szalon berendezések. Biedermayer szalon, antik fotelok, antik komódok, antik asztalok, zenélő óra, zongorák, antik ágyak, éjjeli szekrények, vitrinek dísz tárgyak, stb. eladók. Salgóné bizományi üzlete, Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. Neuman-palota. 1000

CUKORKA és csokoládé feldolgozó üzem berendezése eladó. Sárosy-ucca 1. 519

KÁVÉHAZI berendezéseket veszek. Cim Oppenheimer sörraktár, Str. Eminescu 15 szám. 542

MEGBIZOIM RÉSZERE KERESÉK: antik porcellánokat, poharakat, különböző butorokat, antik szalonokat, órákat, dísz tárgyakat, vitrineket, stb. Kívánatra házhoz is megyek Salgóné bizományi üzlet, Str. Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

BUTOROK, ágyneműk, zsákok, befőzők, lekvárok, paradicsom, nagy olajnyomatukép, cselédágy, gyurótáblák, kamarai stélázsik, csipkeablakfüggönyök kerettel, folyosói hosszuszőnyeg, zsebórák, cselédágy neműk, eladók. — Molnárnál, volt Batthyány-u. 20. szám alatt. 547

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

ZONGORA rövid, keresztthuros bérbeadó vagy előnyös feltételekkel eladó. Garai butorüzlet, Szabadság-tér. 551

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Fájdalmak megszüntetése

Bármily eredetűek legyenek és bármily módon jelentkezzenek a fájdalmak, harmincéves tapasztalat erősítette meg a szer hatékonyságát

CACHETS
DU
DR. FAIVRE

MIGRÉN
NEURALGIÁK
MALÁRIA - CSÚZ - REUMA
MENSTRUÁCIÓS ZAVAROK
FOGFÁJÁS ELLEN

KAPHATÓ MINDEN
GYÓGYSZERTÁRBAN
ÉS DROGERIÁBAN
1 Doboz (12 Dabok) L. 8.
1 Doboz (12 Dabok) L. 7E.

ÜZLETEK.

EGY jóforgalmu műszerész-üzlet, beteg-ség miatt máhellyel együtt azonnal eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 548

Minden rádióüzletben kapható
a TRIOTRON RADIO

a csodaszáru csövek
XD4 hangosan beszélő cső
BOMA Emiszió.

Raktár kereskedők részére

A. Eichner

Cluj, Str. Memorandului 16.

Maculatura papir 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Butorozott nagy szoba,

1 vagy 2 ágy, parketta, cserépkályha előszobahaszdálattal jutányosan kiadó uricsaládnál. Str. Nic. Grigorescu (Munkácsy-u.) 2. földszint, 8 altd. 558

Ha közszükségleti,

alkalmi vagy ajándék-tárgyakat mérsékelt áron ohajt beszerezni, keressen fel

SALGONÉ bizományi üzletét Arad, Str. Horia (Széchenyi-u.) Neuman-palota.

Hengerszékek

1 drb Ganz „21” (550/220 m/m)

1 „ Ganz „22” (400/220 m/m)

ELADÓK.

Üzembem megtekinthetők márc. 1-ig **főnlaki műmalom**

(Arad-perjámosi vonal). 503

Butorok részletre

kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz árban.

GARAI, Arad, Piata Avram Iancu Cimre ügyelni!
(Szabadság-tér) 10. szám.

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszállóda vezetése alatt megnyílt
Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.
TELEFON: J. 20-30.

Minden modern kényelemmel berendezve.

Kitűnő étterem! Poigári áruk! Dreher sör-carnok!
A vidéki társaságok találkozó helye!

Rádióengedélyek

közismerten legmegbízhatóbb elintéző helye

Künstler Vizumirodában

ARAD, Bulev. Regina Mari 22.
TELEFON 86. szám.
Dacia szállóval szemben